Prijs 11 Cts.

VRAAGT DIT BLAD AAN DE KIOSKEN!

Zaterdag 27 Juni 1942
5e Jaargang Nr. 151

DE MISTHOORN

SOCIAAL-POLITIEK WEEKBLAD

Nadruk toegestaan, mits met volledige bronvermelding

UITGAVE STICHTING DE MISTHOORN
Hoofdredacteur J. NIJSSE
Redacteuren: Dr. P. MOLENBROEK en ERNST C. H. LOCHT
Redactie en Administratie PRINSENGRACHT 346, AMSTERDAM-C — Postbus 367 — Telefoon 38895

Abonnementsprijs voor Nederland ƒ 1.25 p. kw.; ƒ 4.75 p. jaar. Buitenland ƒ 6.— per jaar; alles franco per post. Losse nummers 11 cents. — Advertentietarieven op aanvraag. Postgiro 322600 ten name van Stichting De Misthoorn.

CHRISTELIJKE HAAT

ONS volk heeft, evenals het Engelsche, den naam een christelijk volk te zijn en dient zich als zoodanig ook gaarne aan. Op gevaar af van als niet adellijk en welvoeglijk te worden uitgekreten, meenen wij te moeten betwijfelen of dit christelijke visitekaartje als een soort aanbeveling kan worden beschouwd. Want al moge, volgens zijn belijders, christendom en liefdeleer synoniem zijn, in de practijk is hiervan al bitter weinig te merken. Zoo weinig zelfs, dat de overzichtschrijver van Volk en Vaderland op 5 Juni l.l. terecht de verzuchting kon slaken: **„Wij hebben er niet het minste bezwaar tegen, dat dit christendom aan bestrijding onderhevig is; moge het verdwijnen hoe eer hoe liever, want zijn Stichter herkent men er niet meer in."** Dit is, dunkt ons, nogal duidelijk en de wensch van den schrijver, dat deze bestrijding op een bepaald niveau dient te worden gevoerd, kan aan zijn principieele stellingname, welke onzerzijds voor de volle honderd procent wordt onderschreven, geen enkele afbreuk doen.

Zou de groote massa van ons christelijke volk dan zoo verdorven zijn, dat ze wel het woord wil verkondigen, doch de christelijke daad niet wil volbrengen? Zouden al deze menschen dan gewetenlooze huichelaars zijn? Wij gelooven het niet. Veeleer willen we veronderstellen, dat hier noodgedwongen een leer is aanvaard, welke voor het Germaansche wezen bepaalde onoverbrugbare tegenstellingen heeft geschapen. Om dit echter te kunnen bewijzen, zouden we moeten nagaan op welke wijze het christendom in deze gewesten zijn intrede heeft gedaan. En om zelfs den schijn van een vooringenomen subjectiviteit te vermijden, citeeren we wat het officieele orgaan van de Evangelische Maatschappij, „De Protestant", hierover op 28 Mei l.l. wist te melden:

'k Herinner mij, dat ik Campbell, dien merkwaardigen prediker van de City Temple in Londen, eens in een preek heb hooren vertellen, dat hij van zijn moeder een doos kreeg om giften voor de Zending in China te verzamelen en op die doos stond met groote letters: „ieder jaar gaan er zooveel duizend Chineezen verloren". 'k Had er wel geen slapelooze nachten van, zoo zei hij, maar ik piekerde er toch wel over wat er dan van die arme Chineezen was geworden, voordat ik mijn doos had gekregen. Met fijne ironie zinspeelt Campbell hier op het traditioneele hemel- en hel-geloof, dat den heidenen soms werd opgelegd, onverschillig, of zij er om vroegen of er behoefte aan hadden.

Hoe ging 't hier in de lage landen aan de zee? Willibrord en Bonifacius brachten het Christendom aan de heidenen van N.-W.-Europa. En Willibrord trachtte deze barbaren tot menschen te maken en bracht hun het Evangelie der liefde Gods in Christus. Hij bracht hun ook de Pauselijke heerschappij en was zelf in Rome de reliquieën gaan halen, die hij meende noodig te hebben bij de kerstening der Friezen. Maar hij bracht ook betere dingen en hij en de zijnen hadden er hun leven voor over.

En gelijk heel dikwijls in het Zendingswerk, speelde ook hier de politiek een rol van beteekenis. De „Christelijke" Franken onderwerpen de „heidensche" Friezen met hun haast niet te overwinnen koning Radboud, die liever bij zijn voorvaderen in de hel wilde zijn dan bij dat handjevol Christenen in den hemel, een legende, die de mentaliteit van Radboud en zijn Friezen uitnemend typeert.

Dan komt Karel de Groote en bedreigt met zware geldboete wie zijn kind niet binnen het jaar na de geboorte laat doopen of wie geloften doet bij boomen of bronnen of welk heidensch gebruik ook in acht neemt. Iedere Sakser, die zich verbergt en heiden wil blijven, ook ieder, die de veertigdaagsche vasten niet waarneemt moest met den dood gestraft worden. *En op die manier zijn dan langzamerhand onze voorvaderen gekerstend, wil men Christelijk gepolitoerd, maar onder het Christelijk vernis zit nog altijd de heidensche grondverf.*

Men ziet, de christelijke liefdeleer is nu niet bepaald langs den weg der liefde komen overwaaien en wanneer een bij uitstek christelijk orgaan twaalf eeuwen na de kerstening tot de overtuiging komt, dat we bij ons volk wel van een christelijk vernisje kunnen spreken, maar dat de grondverf nog altijd heidensch is, dan zou dit naar onze meening bewijzen, dat ons Germaansche volk wel vele uiterlijke vormen van het christendom heeft overgenomen, doch dat het diep in zijn hart nog heidensch denkt. M. a. w.: dit christendom is wezensvreemd en, voor ons althans, onverteerbaar en onnatuurlijk. Dit klopt dan merkwaardigerwijze met de uitingen van den jood Marcus Eli Ravage, die in het Amerikaansche tijdschrift „The Century Magazine" van Januari 1928 schreef (men zie onze uitgave „2000 jaar bedrog"):

Is het dan een wonder, dat ge ons (de joden — Red. Mh.) niet kunt luchten of zien? We hebben uw ontwikkeling geremd. We hebben u een vreemd boek opgedrongen en een vreemd geloof, dat ge niet kunt verwerken en verteren, dat lijnrecht tegen uw aangeboren aard ingaat, dat u steeds een onbehaaglijk gevoel geeft en dat ge bij gebrek aan geestkracht noch kunt afzweren noch ten volle kunt belijden.

Natuurlijk hebt ge onze Christelijke leerstellingen nooit geheel en al overgenomen. In uw hart zijt ge nog altijd heidenen. Ge houdt nog altijd van oorlogen, afgodsbeelden en strijd. Ge zijt nog altijd trotsch op de schoonheid van het naakte menschenlichaam. Ondanks alle democratie en al uw sociale revoluties is uw sociaal geweten nog steeds jammerlijk onvolmaakt. We hebben de tweespalt in uw ziel gebracht, uw impulsen verward en uw begeerten met lamheid geslagen. Midden in den strijd moet ge neerknielen voor hem, die u gebood „ook uw andere wang toe te steken" en die zei: „Vergeldt geen kwaad met kwaad" en „zalig zijn de vreedzamen". In de jacht op winst wordt ge plotseling gestoord door de herinnering aan uw Zondagsschooltijd, toen men u leerde geen zorgen te hebben voor morgen. In een loonstrijd, als ge een staking met geweld den kop zoudt willen indrukken, wordt ge er plotseling aan herinnerd, dat de armen zalig zijn en de menschen broeders voor hun Vader in den hemel. En als ge op het punt staat voor de verleiding te bezwijken, dan legt uw joodsche dressuur waarschuwend de hand op Uw schouder en slaat den vollen beker van uw lippen weg. Gij Christenen zijt nooit geheel

Pioniersarbeid in het Oosten

Rost van Tonningens bezoek aan Riga heeft den grondslag gelegd voor een duurzame samenwerking der Germaansche volken in de Oost-Europeesche ruimte

MEER nog dan in de Nederlandsche pers het geval was, heeft de reis van **de Nederlandsche economische delegatie onder leiding van Mr. M. M. Rost van Tonningen — ondernomen op uitnoodiging van den Rijkscommissaris voor de bezette Oostelijke gebieden, Rijksminister Alfred Rosenberg — de aandacht getrokken in de Duitsche pers. Op welke gronden zoo goed als de geheele Nederlandsche pers gemeend heeft deze reis te moeten doodzwijgen, is ons niet bekend. Het baanbrekende werk, dat hier is verricht en waarvan ons volk de draagwijdte nog niet ten naastenbij vermag te beseffen, heeft in Duitschland, waar men nu eenmaal wat minder is behept met het ruimtevrees-complex, groote bewondering gewekt. Dáár heeft men algemeen ingezien, dat nu de grondslag is gelegd voor een Europeesche samenwerking, die het Nederlandsche volk ten innigste zal verbinden met het voor het eerst sinds eeuwen wederom ontsloten Oostland. In het Oosten zal straks niets meer zijn, wat Duitschers en Nederlanders gescheiden houdt, maar gezamenlijk zullen zij daar de hand slaan aan het vredeswerk, dat achter de fronten reeds een aanvang neemt en dat de vervulling beteekent van Germanje's lotsbestemming en van de groot-Europeesche zending van het Germaansche bloed. Niet slechts in oorlog, maar ook in vrede zullen wij, onverbrekelijk verbonden met het overige Germanendom, blijven strijden voor de rechten en vrijheden van ons ras in de wereld. Het mag ons met trots vervullen, dat er in deze lage landen mannen zijn, die begrijpen, dat wat onze jongens met de wapenen bevechten, voor alle toekomst behouden dient te blijven. Dat Rijksminister Rosenberg de Nederlanden uitnoodigde hun aandeel in het Oostwerk ter hand te nemen, getuigt van den onmiskenbaren Duitschen wil tot kameraadschappelijke samenwerking aller Germaansche stammen, óók in vredestijd.**

De delegatie bestond naast Rost van Tonningen, als algemeen gevolmachtigde voor Nederlandsche economische aangelegenheden, uit de heeren Robertson, Gips, Hoekstra, Gerhard en Piek en van Duitsche zijde o.a. uit Reichshauptstellenleiter, Freiherr von Harder van het Rijksministerie voor de Oostelijke gebieden, Volkmar als vertegenwoordiger van den Rijkscommissaris Dr. Seyss-Inquart, Dr. Holst namens Generalkommissar Fischböck en Von der Heide van het Reichswirtschaftsministerium.

Na aankomst der afvaardiging in Letland namen de besprekingen, die den geheelen dag duurden, terstond een aanvang.

De gasten werden 10 Juni te Riga welkom geheeten door Gebietskommissar en Oberbürgermeister Wittrock, die wees op de eeuwenlange betrekkingen tusschen Riga en de Nederlanden. Na voorbesprekingen over problemen van landbouw en industrie vond des namiddags onder leiding van den Hauptabteilungsleiter Wirtschaft beim Reichskommissar für das Ostland, Kriegsverwaltungsvizechef Matthiesen een uitvoerige gedachtenwisseling plaats over de mogelijkheden van een samenwerking met de Nederlanden.

Nadat Vizechef Matthiesen de economische situatie in Oostland had belicht, gaf Mr. Rost van Tonningen uitdrukking aan de bereidheid der Nederlanden om, op grondslag eener nationaalsocialistische economie, mede te helpen aan den opbouw van het Oostland. Rost van Tonningen verklaarde, dat het er voor hem om ging, dat van de zijde der Nederlandsche industrieën een bijdrage werd geleverd aan de vernietiging van het bolsjewisme en den wederopbouw van nieuw Europa. Zijn uiteenzetting over de economische aanvullingsmogelijkheden van Nederland leidden tot een principieele overeenstemming op elk gebied.

Men koestert het voornemen Nederlandsche economische kringen te interesseeren voor den wederopbouw van stilgelegde industrieën en de verplaatsing van momenteel in Nederland braakliggende bedrijven — in zooverre dit met het oog op de oorlogvoering noodzakelijk is — naar Oostland, in het bijzonder naar de voormalige Russische gebieden. Op agrarisch gebied zijn er plannen tot invoering van het hoogwaardige Hollandsche fokvee in Oostland en tot bezetting van boerenbedrijven in de vroegere Russische gebieden door Nederlanders. Ook op verkeersge-

---

gekerstend geworden. In dat opzicht hebben wij gefaald. Maar we hebben voor altijd het genot van het heidendom voor u bedorven.

Van den dominee uit „De Protestant" naar de ontboezemingen van den jood Ravage is dus niet eens zoo'n heel groote stap, al mogen we natuurlijk niet uit het oog verliezen, dat het hier slechts een theoretische gedachtenwisseling betreft en niet een voor dit oogenblik actueele discussie.

Wij hebben slechts te maken met de uitingen en de handelingen van de christelijke voorgangers, die in dezen bewogen tijd ook hun problemen hebben en hun standpunt naar hun beginselen kunnen bepalen. Geen sterveling zal het in zijn hoofd halen — en zeker geen nationaal-socialist — om den medemensch te hinderen in de uitoefening en de belijding van zijn christelijk geloof. Wanneer men meent ermede zalig te kunnen worden, is het ons goed. Wat wij echter niet kunnen dulden, is, wanneer men dit geloof bewust misbruikt om den politieken haat aan te wakkeren ten bate van eigen standje. En dit gebeurt in ruime, en naar wij gelooven, steeds toenemende mate. Niet alleen wordt er in de meeste kerken zeer demonstratief gebeden voor het welzijn van de „uitgeweken regeering" en de „leden van het Koninklijk Huis", maar ook in christelijke geschriften, die in een tijd van papierschaarschte uitsluitend dank zij de zeer welwillende houding van de overheid nog mogen verschijnen, ontziet men zich niet, om zeer dubieuze bijbelbeschouwingen, artikelen en gedichtjes op te nemen, waarvan de geniepig-valsche strekking voor ieder normaal denkend mensch buiten kijf is. En de overheid zou geen enkele aanspraak op gezag meer kunnen maken, wanneer zij dergelijke excessen niet meedoogenloos den kop indrukt en de bedrijvers daarvan gevoelig straft. Het zou ons geen moeite kosten om deze voorbeelden bij tientallen aan te halen, doch wij willen ons voor ditmaal slechts beperken tot de brutale ophitsing, welke vrijwel iedere week gepleegd wordt in het orgaan van de Unie van Baptiste Gemeenten, „De Christen". In het nummer van 19 Juni nog lezen we een fraai gedicht, dat we onzen lezers niet willen onthouden:

„Het is goed, dat Gij God zijt,
dat ik het niet ben —
Ik zou geen regen laten dalen,
geen zon meer laten stralen.
Ik zou ze allen laten sterven,
die zo mijn grond bederven;
die zo elkander doden
en zo al mijn geboden
verkrachten en vertreden
en lachen om mijn zeden.
Ik zou — — — — — — —"

Wie er allemaal moeten sterven, weet de dichter van dit fraais zoo goed als u en wij. Maar voor het geval, dat het u nog niet volkomen duidelijk mocht zijn, weet broeder J. W. Weenink te Stadskanaal, die zijn haatproducten regelmatig in „De Christen" mag loozen, dat wel te vertellen. In het nummer van 22 Mei schrijft deze „broeder-in-den Heere" heel menschlievend:

„Nog één opmerking slechts. Wij leven in fel bewogen tijden. Wij hebben te doen met allerlei menschen, wier gezelschap wij niet begeeren, doch die ons dat opdringen."

We weten precies waar we aan toe zijn. En het is waarlijk niet uit een zucht tot bestrijding van het christendom zelf, maar alleen in het besef, dat haatzaaierij onder den dekmantel van het christendom dubbel valsch en gemeen is, dat wij van de overheid vragen ons van deze menschen en hun aanhang te verlossen. De zoo noodzakelijke eenheid in ons volk zal nimmer bereikt kunnen worden, wanneer zulken elementen wordt toegestaan hun misselijk bedrijf voort te zetten.

bied bestaan plannen, b.v. wat betreft het ter beschikking stellen van de in Nederland goeddeels renteloos liggende overlaadinrichtingen in de havens, die in het Oosten tot een aanmerkelijke uitbreiding van het zeehavenverkeer zouden leiden. Een belangrijk plan, dat eveneens in voorbereiding is, is de instelling van een directe scheepvaartverbinding tusschen Nederland en Oostland.

De weinige voorbeelden, die wij hier aanstipten en die nog pas een gering deel zijn van het uitgebreide programma, dat besproken werd, zijn evenvele mogelijkheden tot inschakeling van Nederland in de Oostland-economie en zij openen tal van perspectieven voor een duurzame samenwerking in de Groot-Europeesche ruimte. Op haar reis door Letland, waarbij alle provincies werden bezocht, had de Nederlandsche delegatie in de volgende dagen gelegenheid dieper in te gaan op de verschillende besproken vraagstukken en ook reeds hier en daar den grondslag te leggen voor een praktische verwezenlijking der plannen.

Met het bureau van den Generalkommissar in Riga, Staatsrat Dr. Drechsler werden nog denzelfden dag uitvoerige besprekingen gevoerd. Na haar bezoek aan Dr. Drechsler bezocht de delegatie nog den leider van de Hauptabteilung Wirtschaft beim Generalkommissar in Riga, Dr. Dr. von Borcke. Aan deze besprekingen namen ook Generaldirektor Zagars en zijn medewerkers deel. Alle heeren gaven uitdrukking aan hun vreugde, dat Nederlandsche economische kringen zullen bijdragen aan den wederopbouw van Letland en daarmee aan de Europeesche overwinning.

Kam. Rost van Tonningen bracht dien middag nog een bezoek aan de in Riga werkzame Nederlandsche arbeiders, waarbij hij hen in een korte toespraak opwekte door trouwe plichtsvervulling hun bijdrage te leveren aan de vernietiging van het bolsjewisme.

's Avonds had een ontvangst plaats in het Huis van het Groote Gilde te Riga door den president van het Groote Gilde in Oostland, Dr. Timm. Alle vooraanstaande Duitsche en Lettische figuren uit de weermacht, het bestuur en het economische leven waren hierbij tegenwoordig.

Dr. Timm begroette in zijn rede de Nederlandsche gasten en wees er in een historisch, politiek en economisch helder opgebouwde uiteenzetting op, dat deze oriënteeringsreis van leidende Nederlandsche economen het begin is van een uitgebreide natuurlijke samenwerking tusschen Europeesche volken, die in geen enkel opzicht vreemd tegenover elkaar staan. Dr. Timm legde er den nadruk op, dat het er bij dezen grooten strijd tusschen volken alleen op aan komt, wat men doet en wat men gelooft. Het juiste doen en het juiste gelooven zal de Europeesche volken helpen dezen door de overige, afgunstige wereld opgedrongen strijd met succes te beëindigen. Het komt alleen op de juiste samenwerking van deze volken aan, die des te minder moeilijk zijn moet, waar het hier Duitsche, Nederlandsche en Lettische menschen betreft, in wier uiterlijk al reeds geen verschillen zijn op te merken, zoodat men op den eersten blik niet kan zeggen, wie Duitscher, wie Let en wie Nederlander is.

Hierna nam Rost van Tonningen het woord. Hij zeide bewogen te zijn geweest, toen hij het land zag, waar zijn voorouders 300 jaar geleden, toen de Nederlanders nog langs de kusten van de Oostzee voeren, hadden geleefd. Hij herinnerde aan de tragiek der godsdienstoorlogen, aan de groote historische tragedie van den oorlog tegen Spanje, tezelfdertijd, dat in het buurland Duitschland de toenmalige dertigjarige oorlog de toenmalige Duitsche bevolking van 26 millioen zielen tot 4 millioen decimeerde en het geheele land verwoest, geplunderd en gebrandschat werd. In dezen tijd werd door zeevaarders de koloniale rijkdom ontdekt. Daardoor echter werden de Hollanders van toen van hun natuurlijke taak afgeleid. Zij wendden zich af van Europa naar de zeeën, die zij echter nooit beheerschten.

Rost van Tonningen gaf hierna een overzicht van zijn leven, zijn werkzaamheden op alle gebied, in het bijzonder bij den Volkenbond en tenslotte zijn weg naar het nationaalsocialisme. Ook vertelde hij hoe het hem, toen hij na het uitbreken van den oorlog tegen het bolsjewisme eenige kinderen aan het strand zag spelen, bewust geworden was, dat de in het Oosten begonnen strijd ook ging om de veiligheid en de toekomst van deze beide onschuldige wezentjes. Meer en meer gaat het Nederlandsche volk inzien, dat het een bijdrage kan en moet leveren om het bolsjewisme neer te slaan en een nieuw Europa te helpen opbouwen. De tallooze braakliggende en waardevolle krachten in het Nederlandsche volk, in zijn handel en industrie moeten worden ingezet. Europa kan zich bij dezen de geheele wereld omvattenden strijd niet veroorloven, dat ergens krachten blijven braak liggen en Nederland heeft een bevolkingsoverschot. Talloozen verdoen nog hun dagen in ledigheid. Zij wachten op arbeid. Rost van Tonningen verklaarde:

„Een enkeling vermag niets, gezamenlijk vermogen wij alles. Het is jammer van een kostbaar en braakliggend economisch apparaat, dat andere buurvolken zulke waardevolle hulp in den strijd voor hun leven had kunnen brengen. — Lettische en Duitsche kameraden: Eens hadden wij in Holland vijf en dertig millioen kippen, thans nog slechts enkele millioenen, omdat wij geen voer voor de dieren hebben. In het Westen ligt een groote industrie, die bereid is voor U te werken; in het Oosten echter groeit het voedsel voor ons vee. In de toekomst mogen tolgrenzen voor onzen ruilhandel geen hinderpalen meer zijn. Er zal in Europa een tijd komen, dat een van overzee komend schip reeds in volle zee moet vragen, waar en in welke haven nog een plaatsje vrij is om voor anker te gaan. De tijd, dat wij niet meer naar arbeid behoeven te vragen en te zoeken, is reeds lang aangebroken. Vandaag vragen en zoeken wij naar arbeiders, die den voorhanden arbeid kunnen verrichten. Onder zulke omstandigheden is staatsparticularisme volkomen misplaatst. Onze zorgen en gedachten voor de naaste toekomst kunnen alleen draaien om de vraag hoe wij arbeidskrachten zullen besparen ten einde den arbeid, die er in Europa te veel is, binnen afzienbaren tijd de baas te worden. Dit is de organisatie van een nieuwe Europeesche economie, waarvoor het Duitsche voorbeeld en de Duitsche ondervindingen van de laatste jaren de beste punten van houvast bieden."

Op Donderdag 10 Juni kwam de Nederlandsche delegatie 's avonds in Reval aan. Op 11 Juni 's morgens vonden besprekingen plaats met Generalkommissar Lietzmann en leidende economen van Estland. Hierna bezichtigde de delegatie de oude stad Reval. 's Namiddags bezochten de Nederlandsche gasten de Estnische landbouw- en industrietentoonstelling, die voor dit bezoek nog eenmaal in de Kunsthal op het Vrijheidsplein was opgebouwd. De interessante en veelomvattende expositie liet een sterken indruk bij de Nederlanders achter. Dr. H. Mäe, Erster Landesdirektor van Estland, en Wirtschafsdirektor Dr. A. Wendt verwelkomden de gasten.

Op 14 Juni keerde de delegatie uit Estland naar Riga terug. Den volgenden dag hadden verschillende besprekingen plaats met Dr. Dr. von Borcke en Dr. Zagars. Er had een bespreking plaats in het gebouw van de directie van den landbouw, waaraan de Generaldirektor der Wirtschaft en andere verantwoordelijke leiders deelnamen. Hierna bezichtigden de Nederlanders de havens van Riga. In aansluiting daarop vond een ontvangst plaats, waaraan door Generaldirektor General Dankers en Oberstleutnant Weiss werd deelgenomen.

Als eindresultaat van de besprekingen kon worden vastgesteld, dat Nederlandsche economische kringen aan den opbouw van het tegenwoordige Ostland willen deelnemen door het inbrengen van kapitaal of goederen. Een organisatorische samenwerking of een inzet van arbeidskrachten, waarvoor de Nederlandsche Oost-Compagnie plannen heeft, is meer voor de oud-Russische gebieden bedoeld. Voorloopig ligt het in de bedoeling de in de Nederlandsche havens niet geheel gebruikte installaties tijdens den oorlog gedeeltelijk aan Lettische havens ter beschikking te stellen, teneinde deze zoo veel mogelijk te perfectionneeren. Aan Nederlandsche arbeiders zullen slechts eenige specialisten voor de montage noodig zijn. Aan het eind van den oorlog zal met betrekking tot de verdere deelneming van Holland aan de inrichting der Lettische havens opnieuw contact moeten worden gezocht. Tenslotte werden ook de mogelijkheden van een wederzijdschen warenruil naar voren gebracht.

Uit alle plannen, zooals die in gezamenlijk overleg door de Duitsche, Nederlandsche en Lettische economen zijn vastgesteld, blijkt overduidelijk hoezeer deze nationaalsocialistische voormannen besloten zijn de gebieden, die in gezamenlijken strijd en met het bloed van de beste zonen dezer volken worden veroverd op de dictatuur van het Aziatisch sadisme, voor de toekomst veilig te stellen. Ook wij, Nederlandsche Germanen, zullen hierbij onze Europeesche zending moeten beseffen en vervullen. Oostland zal weer Europeesch worden en mèt het Duitsche volk zullen wij dit nieuwe land opbouwen. Het grootste kolonisatiewerk aller tijden zal in Rusland worden verricht. Ons nageslacht zal ons benijden, omdat wij dezen grootschen tijd van ongekende revolutionnaire daadkracht beleven!

Voor ons volk liggen tallooze terreinen braak waar wij metterdaad kunnen bewijzen, dat de oeroude Germaansche krachten, die in ons sluimeren, tot nieuw leven kunnen worden gewekt, zoodat wij na zooveel eeuwen van afzijdigheid weer midden in een geweldig historisch gebeuren worden geplaatst. Reeds tijdens den oorlog zullen wij onze producten kunnen leveren aan de Noordelijke gebieden, mede omdat wij steeds een veredelingsland zijn geweest. Voor ons bevolkingsoverschot is ruimschoots plaats in het door de bolsjewisten totaal verlaten Wit-Roethenië en omliggende gebiedsdeelen. Doch ook meer naar het Zuiden, tot in de Oekraïne, zullen wij ons in het kader dezer Europeesche kolonisatie voor alle tijden kunnen verankeren.

Het werk, dat hier verricht wordt, bewijst eens te meer, dat de Duitsche politiek, die dit alles leidt en beziełt, niet gericht is op overweldiging en onderdrukking van kleine volken, zooals de democratische heerschers en hun joodsche meesters zoo gaarne beweren. Integendeel, hier blijkt, dat juist door den gang van zaken, zooals die op 10 Mei 1940 voor ons volk beslissend is geworden, de Nederlandsche stammen in de veroverde Germaansche levensruimte tot een grooteren bloei dan ooit kunnen komen. Het werk, waarvan de eerste fundamenten thans zijn gelegd, moet worden verricht door lieden, die zònder ruimte-vrees het Nederlandsche volk kunnen voorgaan op zijn lotsweg naar het Oosten. In het Oosten en dáár alleen, in de verovering en beleving van de groote ruimten, ligt de bestemming van dit volk. Wij zullen den weg door en tòt het Rijk der toekomst gaan, omdat wij weten, dat hij de eenig-juiste is. De Germaansche pioniersgeest zal ons daarbij in den vredestijd na dezen oorlog vereend houden met het Duitsche volk. Gezamenlijk, onverbrekelijk verbonden in het besef der gemeenschappelijke zending, zullen wij bouwen en scheppen en ons bloed aan nieuwen en toch zoo oer-ouden bodem binden.

ZÓÓ STAAN DE ZAKEN!

Steven Barends geeft in bijgaand artikel een beschouwing van het standpunt van de radicale nationaal-socialisten en beantwoordt hiermee tevens de verwijten, welke ons van zekere zijde worden gemaakt.

IN „DE DAAD", het districtsblad der N.S.B. voor Noord-Holland, staat een artikeltje van Jan de Haas tegen „De Misthoorn". Op zichzelf is dat niet erg. Ergerlijk is alleen, dat het stukje wemelt van onrechtvaardigheden en uitvluchten. Wij zouden het dan ook niet beantwoorden, omdat wij dit soort verhaaltjes maar al te goed kennen, ware het niet, dat het symptomatisch is voor den haat, welke het meer gezapig deel der „nationaal-socialisten" meent te mogen uitstrooien tegen het radicale nationaalsocialisme zonder aanhalingsteekens.

Het begint dan met een opsomming van de door „De Misthoorn" gebezigde termen en meent zich daar mijlen boven te kunnen plaatsen. Nu mag ieder denken over de woordenkeus van „De Misthoorn" zooals het hem belieft. Feit is, dat „De Misthoorn", juist dank zij deze scherpe en onverbiddelijke terminologie, in steeds wijder kring gelezen wordt, dat zijn radicalisme niet afstoot, zooals de heer Jan de Haas beweert, maar aantrekt. Kan het trouwens anders? De heer De Haas behoeft slechts naar een behoorlijk toegeruste bibliotheek te wandelen en daar inzage te vragen van een aantal pamfletten om tot de overtuiging te komen, dat hij, die de groote massa wil bereiken, een scherpe tong moet bezitten. Door de eeuwen heen heeft de massa juist deze scherpe uitingen gelezen en den inhoud ervan tot zich genomen. De Führer zegt in zijn groote boek „Mein Kampf", hetwelk wij den heer De Haas ter lezing kunnen aanbevelen, dat een propaganda, wil zij succes hebben, zich op het ontwikkelingspeil van de grootste groepen moet stellen. Dit heeft „De Misthoorn" gedaan en zijn succes is te duidelijk om over het hoofd te worden gezien.

Nogmaals: wij erkennen ieders recht om over deze woordenkeus te denken zooals het hem belieft. Zij is niet bedoeld voor de intellectueelen en ook hun verklaring: „Ons pakt dit alles niet" is dan ook van volkomen ondergeschikt belang. Maar er zijn verschillende figuren in de Nederlanden, die het recht niet meer bezitten om aanmerkingen te maken op deze woordenkeus. Eén van deze figuren is de heer Jan de Haas, ex-hoofdopsteller van het volkomen pornografische blaadje „De Doodsklok", dat zoo terecht door de Duitsche instanties verboden werd. Dit orgaan, dat zijn oorsprong en steunpunt vond in een kroeg in Amsterdams prostitutiecentrum, het Thorbeckeplein, was in een terminologie gesteld, waarvan wij hier geen voorbeelden wenschen aan te halen, omdat „De Misthoorn" niet bang is voor een scherp woord en een fellen aanval, maar alles wat naar dezen vuilnisbelt riekt, onverbiddelijk weert. De edele verontwaardiging van den heer Jan de Haas is ons dan ook volkomen onbegrijpelijk.

Wij gaan over tot een opsomming van de uitvluchten en onrechtvaardigheden.

Ten eerste staat aan den kop van het artikel een slagzin: „Een Beweging als de onze kan door U (d.i. „De Misthoorn" dus) niet beleedigd worden."

Wij stellen dan vast dat „De Misthoorn" zich nooit anders heeft gericht dan tegen bepaalde personen en groepen, tegen de in gebreke gebleven officieren van het nattionaalsocialisme, omdat onze solidariteit van nationaalsocialisme geen tochtscherm is voor arrivisten en profiteurs, maar een strijdgemeenschap, welke zuiver wenscht te blijven en weet, dat de vijand in eigen gelederen een grooter gevaar is dan die daarbuiten. Wie meent, dat de Beweging als organisatie van de nationaal-socialistische strooming de bestrijders van het innerlijk bederf als strijders tegen het ideaal moet brandmerken, maakt een schromelijke vergissing. Want alleen het zuivere nationaal-socialisme en niet de toevallige meer of minder goede huidige toestand van zijn apparaat is ons heilig.

Ten tweede geeft de heer De Haas tot tweemaal toe uiting aan zijn vrees, dat men hem „jood, jodenknecht of vrijmetselaar" zou kunnen noemen. Dit komt ons, het moet gezegd, zeer talmoedisch voor. Onze grootste vijand in het land en buiten eigen rijen is het jodendom, is de joodsche geest. Wie zich tegen ons keert, wie, in onze gelederen geplaatst staande, tekort schiet of van de hem toevertrouwde plaats misbruik maakt, schaadt het nationaalsocialisme en dient daarmede het jodendom. Hier is geen tusschenweg mogelijk. Er moet gekozen worden tusschen nationaalsocialisme en *jodenknechtschap*. Dit is geen uit de lucht gegrepen willekeurige term, maar het teeken, dat allen bestrijders van het nationaalsocialisme even terecht toekomt als den joden-naar-den-bloede hun jodenster.

Ten derde verbaast ons de mededeeling, dat de „groote massa van ons volk slechts in geringe mate de gelegenheid had gekregen om op d i r e c t e wijze kennis te maken met de joden, hun invloed en.... *hun praktijken*." Hoe zit dat, heer De Haas? Waren de in Nederland woonachtige joden dan toch braver en beter dan de anderen? Hadden ze zich in Nederland in sterkere mate onthouden van de praktijken waarin ze elders uitblonken? Of was het bijgeval zoo, dat wel ieder Nederlander met die praktijken kennis had gemaakt, maar alleen door een systematische propaganda buiten staat was daaruit de noodzakelijke conclusies te trekken? Het spijt mij, heer De Haas, maar deze laatste bewering past niet in het anti-semietisch kader. Of meent u, dat een dergelijke mededeeling uw overleden „Doodsklok" aan grootere aanhang zou hebben geholpen?

Ten vierde verwijt U „De Misthoorn", dat hij geruimen tijd een voorstander bleek van een terugkeer der Nederlanden tot de Groot-Germaansche gemeenschap. U stelt terecht vast, dat het Rijkscommissariaat heeft verklaard, dat de Führer nimmer eenige Germaansche groep, stam of volk in deze gemeenschap wil opnemen, zonder dat die groep, stam of volk er zelf den wil toe bezat. Maar is dat dan in strijd met de idealen van „De Misthoorn"? Hebben wij, radicale nationaalsocialisten, bij het eerlijk bespreken van deze mogelijkheid ooit gedacht aan een gewelddadige inlijving? Zoo ja, dan zou het ons zeer aangenaam zijn, wanneer u ons zou kunnen mededeelen, waar en hoe dit is geschied. O n s is er niets van bekend. En weer moet ik U verwijzen naar „Mein Kampf". De Führer zegt daar, dat de aanvankelijke strijd tusschen de verschillende nationaal-socialistische groepeeringen door strijd moet worden beslecht. Dat het er dus om gaat, wie de sterkste overtuiging tot uitdrukking weet te brengen. Vandaar ook, dat uw verwijt aan „De Misthoorn" volkomen misplaatst is.

Mag ik ook nog uw aandacht vestigen op het percentage der Nederlandsche ᛋᛋ-mannen, aanhangers van de Groot-Germaansche idee, dat op het oogenblik lijf en ziel waagt voor zijn geloof?

Over de kwestie-Kam. van der Hout willen wij het hier niet hebben. Voor „De Misthoorn" en voor ons allen is een man, die aan het Oostfront staat en daar voor ras en volk zijn plicht doet, boven iedere discussie verheven, onverschillig of hij vroeger al tekort mag zijn geschoten.

Ten vijfde komt er in de derde kolom een zonderlinge bewering. „Sedertdien heeft de Misthoorn angstvallig gezocht naar een taak, welke hij nu kon vervullen en die blijkbaar gevonden in een nieuw complex van aanvallen op de Beweging." Is het dan niet volkomen j u i s t, meneer De Haas, om bij een noodzakelijke frontwisseling, nadat men op het vorige front zijn plicht ten volle heeft vervuld, opnieuw angstvallig en met de grootste voorzichtigheid, welke de ongerepte zuiverheid van een grootsch ideaal eischt, zijn plaats te bepalen? Het „complex aanvallen" op de Beweging was ons reeds bekend; het zijn de aanvallen, gericht tegen de nalatige officieren van het nationaal-socialisme in Nederland. Wij kunnen hier een oud woord aanhalen met een kleine variatie aan 't adres diergenen, die „De Misthoorn" vreezen als bedreiger van alle niet-belanglooze quasi-nazi's: „Niet de Beweging, maar gij, gij gij!"

Ten zesde wordt „De Misthoorn" verweten, dat het blad genoodzaakt was de meeste rectificaties te plaatsen. Dit is een bewuste leugen, want het aantal rectificaties van „De Misthoorn" is zeer gering en in ieder geval niet grooter dan dat bij andere bladen.

Ten zevende wordt er verteld, dat dezelfde redactieleden vóór 10 Mei nooit den moed hadden, deze fouten (de fouten dus der nalatige N.S.B.-officieren) openlijk in hun blad te behandelen."

Moet een blad, dat in den systeemtijd heviger dan eenig ander orgaan bestreden is door de heeren democraten, nog het bewijs van zijn moed leveren? En is het soms niet waar, dat het arrivisme — en daarmee de reden tot aanvallen van de zijde van „De Misthoorn" pas ná 10 Mei in belangrijke mate de rijen der N.S.B. is binnengedrongen? En is het soms niet waar, dat de officieren der N.S.B. op het oogenblik een oneindig veel grootere verantwoordelijkheid dragen dan vóór 10 Mei?

Met het gespatieerde gedeelte, voorzoover het nog in deze vierde kolom valt, kunnen wij het eens zijn, ook ons gaat het niet om enkele personen, het gaat ons uitsluitend om het nationaalsocialisme in zijn zuiversten vorm.

Dan komt weer een vreemd gedeelte, de vragen van 's heeren De Haas' catechismus:

„Wat hebt gij in het verleden voor dit ideaal gedaan? Welk direct nut voor de directe nationaal-socialistische propaganda hebt gij gehad?

Wanneer tusschen Januari 1938 en Februari 1940 hebt gij de eenige mogelijkheid voor de binnenlandsche en buitenlandsche politiek naar voren gebracht?

Wat doet gij thans voor ditzelfde ideaal? Is het daarvoor nuttig, ten overstaan van de hoonende reactie een beeld te geven van tweedracht en voortdurende hatelijkheden? Is het daarvoor nuttig, afbrekende critiek te leveren, een critiek, welke door de reactie wordt ontvangen als een welkom strijdmiddel tegen de N.S.B.? Gij praat zoo graag en zoo veelvuldig over onzen „eigen aard" en over de „zuiverheid" van ons volk. Maar hebt gij wel eens ernstig nagedacht over de vraag, of gij dit volk psychologisch kunt bereiken met de methoden, welke gij toepast? Dacht gij Nederland te kunnen winnen met Uw uitingen van haat tegen den godsdienst? Een haat, welke met de bestrijding van het politieke misbruik van den godsdienst, — welke door de N.S.B. reeds sedert 1933 wordt gevoerd, niets, maar dan ook niets te maken heeft!"

De mededeeling, dat de critiek van „De Misthoorn" door de reactie als een welkom strijdmiddel tegen de N.S.B. wordt aangegrepen, is er weer eens naast. Wij moeten ons namelijk — ten derde male, heer De Haas, lees „Mein Kampf" — nimmer bij onze daden richten naar datgene, wat de reactie ervan zal zeggen, maar altijd onvoorwaardelijk de consequenties trekken uit een zoo scherp mogelijke stelling van ons beginsel.

Wanneer „De Misthoorn" tusschen 1938 en 1940 de eenig juiste binnenlandsche en buitenlandsche politiek naar voren heeft gebracht? De Misthoorn heeft veel meer gedaan. Hij heeft stelselmatig aan dat nationaalsocialisme op alle gebieden gebouwd. Hij heeft stelselmatig den staat in den staat gebouwd en het nationaalsocialisme tot een onbluschbaar vuur gemaakt in de harten van zeer velen. En ik behoef U toch niet meer te zeggen, dat nationaalsocialistische politiek alleen door nationaalsocialisten kan worden gevoerd?

Wat „De Misthoorn" thans doet voor ditzelfde ideaal? Hetzelfde, wat het blad steeds deed: het vormt menschen. Het leidend beginsel van

Christelijk Nationaalsocialisme of Nationaalsocialistisch Christendom?

Zonderlinge actie van Baron van Lynden van Horstwaerde

BARON G. J. K. van Lijnden van Horstwaerde te Soestdijk noemt zich „Hoofdleider" van de „Orde van Getuigen van Christus", welke orde beter bekend is onder den naam van 't inmiddels opgeheven blaadje „Evangelie en Volk", dat zij uitgaf. Het is natuurlijk een goed recht van den baron zich met dezen titel te sieren. Als men den scepter zwaait over een goede tweehonderd aanhangers, dan kan men zich dat veroorloven!

Deze baron nu heeft eenige deining veroorzaakt door een kennisgeving, die hij Pinksteren van dit jaar rondstuurde en waaraan wij het volgende ontleenen:

Aan de plaatselijke Comité's „Evangelie en Volk"
Aan de predikanten-ordeleden

Kameraden-Ordeleden,

In den laatsten tijd is herhaalde malen de behoefte gebleken, om binnen de Orde te kunnen komen tot Doop, Avondmaal en Huwelijksinzegening. Het bedienen van den Doop zou echter op dit oogenblik nog op zoovele bezwaren stuiten, dat tenminste voorloopig ook van een nooddop moet worden afgezien. Avondmaal en Huwelijksinzegening ontmoeten minder bezwaren en kunt U hiertoe desgewenscht overgaan. Om eenige lijn en gelijkvormigheid hierbij te verkrijgen geef ik U in overweging daarbij gebruik te maken van formulieren en liturgie, zooals deze door de Liturgische Vereeniging werden opgesteld en waarvan ik een exemplaar voor U hierbij insluit...."

Met een hartelijk HOU ZEE
w.g. Van Lynden van Horstwaerde.

Een persbericht, waarvan wij in ons nummer van 6 Juni melding maakten, bevestigde dit rondschrijven en voegde er ter verduidelijking aan toe, dat de organisatie door de genomen maatregelen den vorm van een nieuw **kerkgenootschap** had aangenomen. Aangezien er nog altijd menschen in Nederland zijn, die vinden, dat 65 kerkgenootschappen genoeg zijn en dat er **beslist** geen 66ste hoeft bij te komen — al gaat dat 66ste dan ook de boeken des ouden en nieuwen verbonds bekijken door een soort nationaal-socialistischen bril (wie lacht daar?) — stak er hier en daar een stormpje op, waarna de baron zich haastte in het „Handelsblad" te verklaren, dat hij het niet zoo erg bedoeld had. De goede man vergiste zich daarbij echter deerlijk, want wie met sacramenten begint te werken, heeft een nieuw kerkgenootschap. Bovendien had de baron al een vasten voorganger aangenomen, n.l. ds. J. A. Monsma te Rotterdam, die in zijn eigen (baptiste) gemeente niet meer terecht kon en zich daarom onder de vanen van „Evangelie en Volk" schaarde. Sacramenten en een vaste voorganger — wat ontbreekt er dan nog aan om kerkgenootschap genoemd te worden? Inmiddels keert het schip de wal, want de paar honderd leden van de orde hebben slechts een schijn van invloed en zouden ook dien schijn nog ontberen, wanneer niet het kapitaal van den baron veel mogelijk maakte, wat anders nooit zou gebeuren. De baron financiert vrijwel alle werkzaamheden en drijft daarbij dan tegelijk zijn eigen zin door. Zoo is hij nu weer bezig met de oprichting van een „predikantenfront", waarin dan het stelletje predikanten, dat het christendom wil nazificeeren, resp. het nationaal-socialisme wil verchristelijken, een toevlucht zou kunnen vinden. Of dit „front" van toga's en beffen zich bij het Arbeidsfront dan wel bij de Kultuurkamer zal aansluiten, is nog niet bekend....

De baron heeft met een aantal N.S.B.-dominees (Ekering, Boissevain en Foeken) een soort werkgemeenschap gesticht, die voorloopig nog wat in stilte werkt, waarschijnlijk om de Beweging niet te compromitteeren. Intusschen verleent de pers van de Beweging nog steeds plaatsruimte aan deze heeren, waardoor zij hun kerkdiensten kunnen aankondigen en de ontboezemingen van hun oud- en nieuw-testamentisch nationaal-socialisme kunnen luchten. Het lijkt ons, dat een en ander nu niet bepaald een konsekwente opvatting inhoudt van het zoo vaak verkondigde standpunt, dat de N.S.B. zich „zuiver op het gebied der politiek" beweegt, „en verwacht, dat de kerken zich zuiver zullen bepalen tot het gebied van den godsdienst". Er is hier sprake van de vorming van een religieus onder-onsje binnen de N.S.B., celvorming in de staatspartij.

Het zou aanbeveling verdienen, wanneer men aan deze meer dan belachelijke vertooning, die natuurlijk weer een uitvloeisel is van den kleinburgerlijken splitsingsgeest, welke in Nederland nog steeds rondwaart en kon blijven voortbestaan door een tekort aan daadkracht en radicalisme bij de tot ingrijpen bevoegde personen, terstond een einde maakte. Het is toch waarlijk te gek, dat in de nat.-socialistische organisatie een orde voortwroet, die zich zooveel mogelijk met haar tracht te vereenzelvigen, die zelfs blok- en kring- en streekleiders aanstelt — n.b. allemaal uit die 200 aanhangers! — en in alle opzichten een getrouwe imitatie op religieus erf van de politieke partij tracht te zijn. De dwaasheid kan ook té ver gaan! Wij nemen graag aan, dat de baron zijn werk allemaal prachtig vindt, maar helaas is de Beweging er niet om hem te plezieren of om kerkgenootschapssectarisme en predikantenfronterij te kultiveeren, maar om dit volk in zijn nationaal-socialistische toekomst te voeren.

Wij verlangen, dat de „Orde van Getuigen van Christus" wordt ontbonden, omdat zij, ofschoon zij zich gaarne een kind van den nieuwen tijd noemt, blijk heeft gegeven doordrongen te zijn van den rotten democratischen verdeeldheidsgeest, die al te veel ellende over ons volk heeft gebracht. Blijkbaar is dit ook de eenige weg om de Beweging te bevrijden van een gezwel, waarin totnutoe niet het mes gezet werd.

„De Misthoorn" is vóór en na 10 Mei onveranderd gebleven.

Of hij dit volk kan bereiken met zijn scherpen Uilenspiegeltong? Wees gerust, heer De Haas. Wij zeiden U reeds, dat het door de eeuwen heen de onverzoenlijken waren, wier woorden ingang vonden in het hart der groote massa. Maak U niet ongerust, hij wordt in steeds wijder kring verstaan. En zijn aanval op de eigen tekortschietende officieren verhoogt het geloof in de onkreukbaarheid van het ideaal zelf.

En nu het slot van de door ons aangehaalde tirade:

Het verrast ons, van U te hooren, dat „De Misthoorn" den godsdienst zou bestrijden. Natuurlijk is dit weer een geval van kortzichtigheid onzerzijds, want wij hebben er nog niets van bespeurd.

Tenzij natuurlijk, heer De Haas, dat ge U op het standpunt der Inquisitie wenscht te plaatsen. Want wanneer ge „De Misthoorn" vraagt of hij meent, dat het volk er is voor de kerken, dan zal hij U een duidelijk „Neen!" ten antwoord geven. De godsdienst is een innerlijke behoefte der menschen, de kerken waren oorspronkelijk voor hen gemeend. Tegenwoordig zijn het haarden van gekonkel en politieke rooversholen geworden. Het kleed, waarin de verschillende belijdenissen zich thans vertoonen, is slecht gestopt en vertoont nog steeds groote gaten. Wij meenen, dat het volk niet rusbig moet afwachten, of een bepaalde vorm van godsdienst zich in gunstigen dan wel ongunstigen zin ontwikkelt en er zich per se bij moet neerleggen. Wij gelooven namelijk in de noodzakelijkheid van geloof, van diepe innerlijke bindingen van den mensch met de eeuwigheid. Wanneer iemand dat in de kerken kan vinden, is het ons wèl. Wij zullen aan zijn geloof niet tornen. Maar wij hebben den plicht menschen te smeden en zullen ze smeden, onverschillig of dat den kerken al dan niet past. Wij weten, dat ons rasbewustzijn en ons streven naar bloedzuiverheid een band is met de eeuwigheid. En wij zullen alle uitwassen aanpakken: „De Misthoorn" en het blad van den adel van het nationaalsocialisme „Storm", zullen dáár aanvallen, waar ziekelijke traditioneele uitwassen, welke lang vergeten moesten zijn, in de handen van onverantwoordelijke priesters tot een gevaar worden.

Wij gelooven niet in de heiligheid van een boek Esther, niet aan de aanvaardbaarheid van een verhaal als dat van Jacob en Esau, als dat van Lot en zijn dochters.

Wij gelooven niet aan de juistheid van een chantage met de hel, om de geloovigen door deze Syrisch-joodsche verschrikkingen naar de kerken te drijven. Wij gelooven namelijk, dat een geloof op dezen grondslag geen geloof voor Noorderlingen kàn zijn, maar wij zullen er wel voor waken om onze vingers uit te steken naar de heilige eenheid tusschen den mensch en de eeuwigheid.

Uw aanval, heer De Haas, is dus misplaatst. Wij bestrijden inderdaad het jodendom, ook daar waar het in een ongelukkigen, verouderden vorm wordt gepredikt. Een kerk kunnen wij bestrijden zooals gij, heer De Haas, de polygamie van het Mormonisme zoudt bestrijden. Den godsdienst, het gelóóf, bestrijden wij nooit oftenimmer. Wederom zou het ons genoegen doen, van U de citaten en bewijzen te ontvangen, waar „De Misthoorn" de verhouding van den mensch met het eeuwige zou hebben getracht te vertroebelen.

Maar wij eischen, o, heer De Haas, de vrijheid een godsdienst te mogen belijden, die in overeenstemming is met onzen eigenaard en zeden en welker vorm ons door ons Noorderbloed wordt opgelegd. En wij vragen of ge het in uw binnenste kunt verantwoorden om het standpunt der Inquisitie te deelen.

Ons besluit kan kort zijn. „De Misthoorn" heeft U geërgerd door zijn scherpe aanvallen? Wilt ge deze in de toekomst voorkomen? De oplossing is zeer eenvoudig: Leef naar het radicale, onverzoenlijke nationaalsocialisme, dat in veertien jaren Duitschland veroverde en nu bezig is de vormlooze, richtinglooze, chaotische democratieën te verpletteren. Er valt een wereld te veroveren, heer De Haas. Die wereld kan alleen worden veroverd daar radicale nationaalsocialistische revolutionnairen!

Heil!
STEVEN BARENDS

Amsterdam,
op den dag van Tobroek.

Waar Rommel heerscht

NAAST den strijd om Sebastopol, het laatste bolsjewistische bolwerk in den rug der Duitsch-Roemeensche troepen en naast de gevechten ten Oosten van Charkov, waar het den Duitschers gelukte de Donetz over te steken en aan den overkant een uitgestrekt bruggehoofd te vormen, dat wellicht nog zal gaan dienen als uitgangspunt van nieuwe offensieve operaties in dezen sector van het Oostelijk front, richtte de belangstelling in de afgeloopen week zich in hoofdzaak naar dat deel van Noord-Afrika, alwaar de Duitsch-Italiaansche troepen, aangevoerd door den onvergelijkelijken Generaloberst Rommel, hoogst belangrijke successen op de Engelschen wisten te behalen.

Nadat op 11 Juni 1940 het fascistische Italië besloot om vanaf dat oogenblik den strijd tegen de Geallieerden met het verbonden Duitschland voort te zetten, thans met de wapenen in de hand, gelukte het den Italiaanschen troepen aanvankelijk de Lybisch-Egyptische grens te passeeren en via Solloem en Sidi Barani door te dringen tot in de buurt van Marsa Matroeh. Op den duur slaagden zij er echter niet in zich te handhaven op dit waterarme, heete, op aanzienlijken afstand van hun ravitailleeringsbases gelegen gebied en begin December van hetzelfde jaar zagen zij zich genoodzaakt terug te wijken. Omstreeks de Kerstdagen werd, thans in tegenovergestelde richting de grens wederom gepasseerd, doch zij slaagden er niet in op eigen gebied succesvol weerstand te bieden aan een overmachtig Engelsch leger, dat, aangevoerd door generaal Wavell, voor het eerst een poging deed om de Italianen uit Noord-Afrika te verdrijven. In een tijdvak van 63 dagen rukten de Britten 925 km in westelijke richting op, mogelijk met de bedoeling om Egypte te vrijwaren van vijandelijke aanvallen, waarschijnlijk echter om, wanneer, zooals op 6 April 1941 inderdaad gebeurde, de oorlog op den Balkan zou losbreken, ook aan de zuidelijke zijde van de Middellandsche zee een sterke, schier onaantastbare positie te veroveren.

Hoe geheel anders dan men het zich in het kamp der Geallieerden had voorgesteld verliep deze strijd! Want terwijl de liquidatie van het Balkan-conflict slechts enkele weken vorderde en slechts een betrekkelijk geringe inspanning van de Asmogendheden vergde, gelukte het in Noord-Afrika den vijand niet alleen even voorbij El Agheila tot staan te brengen, doch slaagden de Duitsche pantsertroepen, die onder bevel van generaal Rommel de Italianen te hulp gesneld waren, erin om in 40 dagen tijd niet minder dan 850 km terrein te herwinnen en werden de Engelschen opnieuw tot over de Egyptische grens teruggedrongen. Slechts in Tobroek, alwaar zij van overzee onophoudelijk nieuwe aanvullingen ontvingen, wisten de de Britten zich te handhaven.

Engeland gaf zich nog niet gewonnen. Nadat het, zoolang de oorlog nu reeds duurde aan alle fronten de ernstigste nederlagen had moeten slikken, achtte het half November 1941 de kansen op een overwinning in Noord-Afrika gunstig genoeg om het te wagen. Een zeer aanzienlijke troepenmacht, rijkelijk gesteund door groote aantallen tanks van het modernste model, werd ingezet om de plannen te verwezenlijken. Ditmaal waren de verwachtingen al bijzonder hoog gespannen. Nu de winter was gekomen, zouden de Russen de Duitschers in het Oosten gaan verslaan en Engeland zou zijn steentje aan de thans ophanden zijnde vernietiging der Asmogendheden bijdragen door op te rukken langs de Noord-Afrikaansche kust, via Fransch Marokko een verbinding met Dakar tot stand brengen, om daarna, mede dank zij de hulp van Amerika, dat dan langs een belangrijk korteren weg de noodige oorlogsvoorraden zou kunnen leveren, een zoo hevig offensief op Italië te ontketenen, dat dit land reeds na korten tijd den strijd zou moeten staken, waarna het tenslotte nog een wedloop zou worden wie het eerste Berlijn zou bereiken: de via Warschau oprukkende bolsjewieken of de zegevierende Britten, die vanuit Zuid-Duitschland naar het Noorden dachten te trekken.... Nauwelijks was dan ook, op 18 November, de strijd in Noord-Afrika wederom in volle hevigheid ontbrand en besloot Rommel voorloopig een defensieve houding aan te nemen of niemand minder dan Winston Churchill himself verklaarde vanuit Washington, waar hij vergetelheid zocht voor de verliezen in Oost-Azië, dat de overwinning al een feit was. De Britten hadden een groote omtrekkende beweging gemaakt, de zak was gesloten en geen muis, laat staan Rommel met zijn legers, zou er meer uit kunnen ontsnappen. Doch wat er al in die zak zat, er zat geen generaal Rommel in en ook zijn legers waren daar niet meer te vinden. Onder opoffering van een gering deel zijner troepen, slaagde hij erin de offensieve kracht van zijn pantserleger te bewaren en nadat de Engelschen ten koste van de zwaarste offers aan menschen en materiaal in 50 dagen wederom 810 km in westelijke richting waren opgerukt en Agedabia reeds in hun handen was, ging hij op het meest onverwachte oogenblik tot een tegenaanval over, die in zijn gevolgen een zoo verbijsterende uitwerking op de Britten had, dat zij van 23 Januari tot 5 Februari niet minder dan 610 km terrein moesten prijsgeven. Noord-Afrika bleef in het onomstreden bezit der Asmogendheden! En waar vadertje Stalin ook al wegens onvoorziene omstandigheden moest blijven waar hij was, is de feestelijke ontmoetingssamenkomst te Berlijn — het menu van het verbroederingsdiner was reeds vastgesteld! — tot nader order uitgesteld....

Volgens de rekening van Bartjes zouden in Noord-Afrika thans de Britten, ditmaal onder de leiding van generaal Ritchie, nadat inmiddels de heeren Wavell, Cunningham en Auchinleck werden „versleten", aan de beurt voor den aanval zijn. Doch — en wij mogen dit zien als een symptoom van de wijze, waarop steeds meer het initiatief en de offensieve kracht zich verplaatst naar de zijde der Asmogendheden — tegen het einde van Mei was het wederom generaal Rommel, die tot den aanval besloot. In tegenstelling tot de Engelsche gewoonte werden geen fanfares aangeheven, verliepen in tegendeel de eerste operaties stilzwijgend. Zoozeer zelfs, dat het publiek begon te meenen, dat ditmaal de strijd in het woestijnzand was doodgeloopen, toen eensklaps het Britsche front begon te wankelen, ineenstortte en een terugtocht begon, die, op het moment dat wij deze regels schrijven, zich reeds tot voorbij Tobroek, zelfs tot voorbij Bardia, vlak bij de Lybisch-Egyptische grens heeft verplaatst. Een te elfder ure door de Engelsche admiraliteit ondernomen poging om door den aanvoer van versche troepen en materialen, den tegenstand nieuw leven in te blazen, mislukte volkomen, want de twee convooien, één uit Alexandrië en één uit Gibraltar, werden, nog voor zij hun doel hadden bereikt, opgevangen door de zee- en luchtstrijdkrachten der Aslanden en goeddeels vernietigd. Waarbij er nota van moet worden genomen, dat deze scheepsverliezen zoo zwaar zijn, dat op een spoedige herhaling van een dergelijke poging niet valt te rekenen.

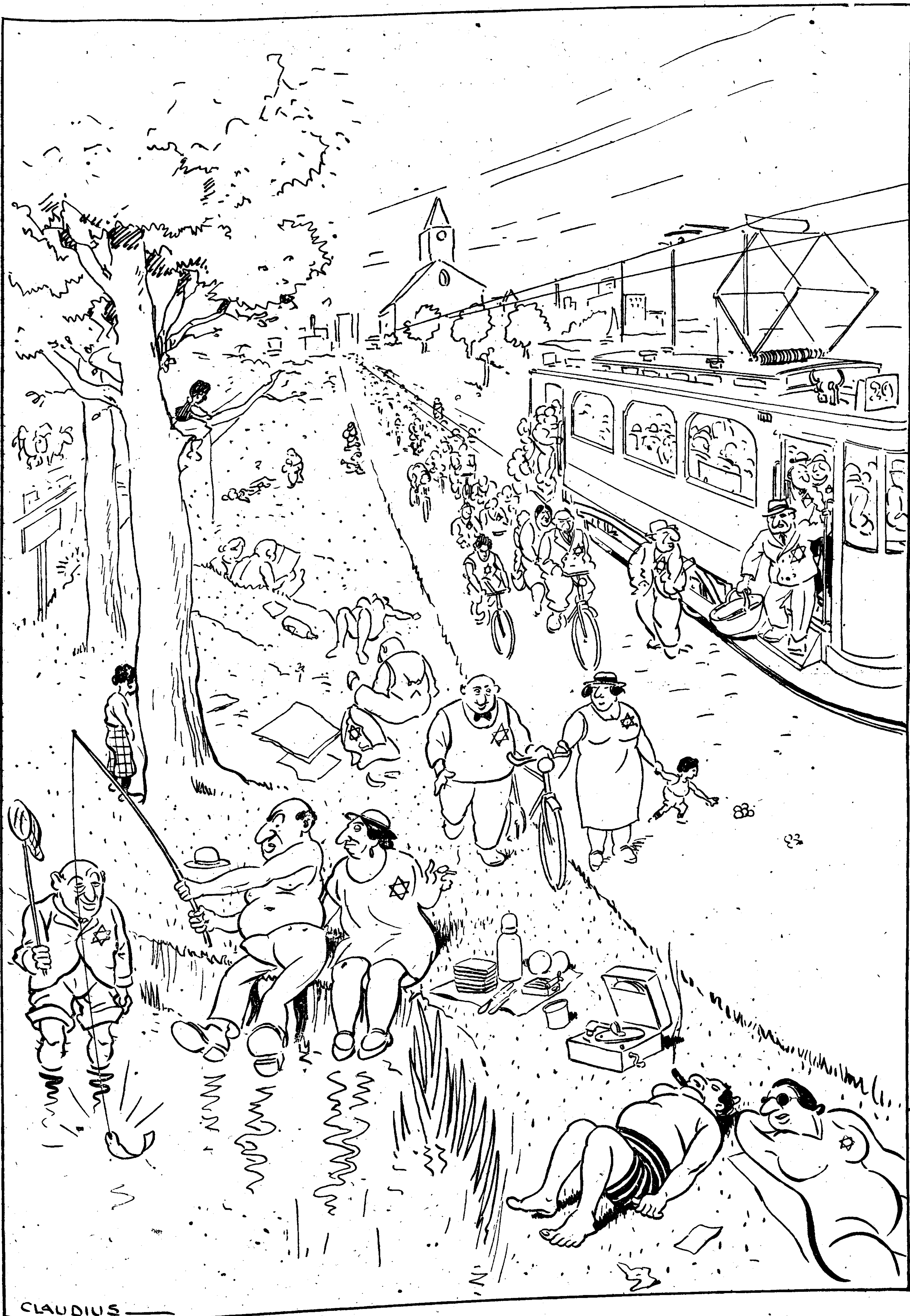
OMTRENT het eigenlijke doel van Rommel's offensief werd tot op heden door de tot oordeelen bevoegde officieele instanties het stilzwijgen bewaard. Doch hoewel het op zijn minst genomen voorbarig is, omdat het seizoen en zijn begeleidende verschijnselen zeer binnenkort grootere offensieve operaties zullen beletten, meent het niet-deskundige publiek de in dit verband rijzende vragen te moeten beantwoorden met het noemen van Egypte, d.w.z. de Nijldelta en het Suezkanaal als aanvalsdoel. Waar dit land dus in zeker opzicht „actueel" genoemd mag worden meenen wij, ten deele aan de hand van in de Duitsche pers over dit onderwerp verschenen artikelen, enkele geo-politieke bijzonderheden te moeten publiceeren.

Egypte dan ontleent in de eerste plaats zijn beteekenis aan de Nijl, die met haar lengte van 6400 km op één na de langste rivier der aarde is en met zijn stroomgebied van bijna drie millioen hectaren geheel Noordoost-Afrika beheerscht. Met behulp van een kunstig ontworpen irrigatiestelsel was het mogelijk langs den benedenloop der rivier een uiterst vruchtbaar gebied tot ontplooiing te brengen, dat behalve vele graanproducten, vooral het zoo belangrijke katoen oplevert. Dit irrigatiesysteem berust in hoofdzaak op de aanwezigheid van een aantal stuwdammen, o.a. bij Assuan, Kaluib en Djebel-Aulia, waardoor vele milliarden kubieke meters water voor de droge periode kunnen worden bewaard.

De beteekenis van deze „waterpakhuizen" wordt duidelijk wanneer wij weten, dat een groot deel van Egypte onherroepelijk tot woestijn zou worden wanneer dit water eens zou gaan ontbreken. Belangwekkend is het daarbij te vernemen, dat de Engelsche generale staf reeds verklaarde bij eventueel gevaar deze dammen te zullen vernietigen, waardoor het arme Egypte het slachtoffer zou worden van een catastrofe, die het in lange jaren niet meer te boven zou kunnen komen. Overigens zou de uitvoering van een dergelijk plan volkomen in de lijn liggen van het humanitaire, de kleine naties beschermende Engeland, dat reeds eerder de — en alleen door eigen onvermogen mislukte — politiek der „verschroeide aarde" toepaste, zonder er ook maar een oogenblik aan te denken om, zooals dit toch een democratie betaamt, de bewoners van een dergelijk gebied erin te kennen.

In niet mindere mate ontleent Egypte zijn belangrijkheid aan de aanwezigheid van het Suezkanaal, de poort in den zeeweg Europa-Azië of, op z'n Engelsch gezegd, in den zeeweg Engeland Indië. In theorie was en is het Suezkanaal het eigendom van een Fransche maatschappij. Doch in werkelijkheid was het Engeland — alweer Engeland — dat, als een roofridder in zijn burcht, tol heft van alle schepen, die passeerden. Dank zij een „handigheidje" van den jood Disraeli, die misbruik makend van zijn positie als eersten minister, de meerderheid der aandeelen voor Engeland wist te verkrijgen. Van de reusachtige winsten, die deze onderneming maakte (in 1939 bedroegen zij nog 900 millioen goudfranc) incasseert Engeland de helft. Ziedaar de tweede reden waarom Engeland Egypte zoo lang als slechts even mogelijk is in zijn klauwen poogt te houden.

Nog is de reeds sedert lange jaren heerschende ontevredenheid der Egyptische bevolking niet door een openlijk verzet duidelijk geworden. Maar ook in Engeland zal men er zich geen illusies meer over maken, dat men ook in dit land slechts wacht op het gunstige oogenblik, om het drukkende juk waaronder het in weerwil van de schijnbare onafhankelijkheid van dit koninkrijk zwaar zucht, voor eens en voor al af te werpen. De woorden, twaalf jaar geleden uitgesproken door Mustafa el Nahas Pasja, den huidigen minister-president: „Egypte is nimmer een deel van het Britsche imperium geweest en het feit, dat het land op den weg naar Indië ligt, verandert daaraan niets", zijn in dit opzicht veelsprekend genoeg. Wellicht, dat wij, staande in zijn plaats, met ons Westersch ongeduld, reeds de poging zouden hebben gewaagd, doch Nahas Pasja, de geduldige Oosterling wacht zijn kans af en berekent het oogenblik waarop hij zijn troeven in het spel moet werpen. En dit oogenblik komt, dat staat wel vast!

Wacht ons wéér zoo'n „vaderlandsche" zomer?

DE ARNHEMSCHE ORKEST VEREENIGING WACHT OP ENGELAND

INDIEN er één groep van menschen is, die het verschil tusschen den ouden en den nieuwen tijd in gunstigen zin ondervonden hebben, dan zijn het wel de musici van de Nederlandsche symphonie-orkesten. De door de overheid ingestelde salaris-regeling heeft hun financieele positie aanmerkelijk verbeterd. En dat was noodig ook. Want onder het demo-liberale bewind, dat zijn kunstbemoeiing beperkte tot het uitdeelen van enkele subsidie-aalmoezen, leden zij een armelijk bestaan.

Wie nu echter verwachten zou, dat dit voor de betrokkenen een reden is tot waardeering van, of althans tot bezinning op het wezen van de vernieuwingsbeweging, die hun dit voordeel gebracht heeft, vergist zich. Eenig begrip voor het huidig tijdsgebeuren ontmoet men in toonkunstkringen nog slechts sporadisch. De jood zelf moge van het concert-podium verdwenen zijn, zijn verderfelijke geest heeft zijn invloed nog niet verloren en uit zich in gevoelens van medelijden en solidariteit met de „voortreffelijke kunstenaars" van het uitverkoren volk.

Neem bijvoorbeeld de Arnhemsche Orkestvereeniging, waar, enkele uitzonderingen daargelaten, een door en door reactionnaire stemming heerscht, welke ook door den dirigent Jaap Spaanderman wordt gevoed. Spaanderman verklaarde openlijk, dat de joden zijn beste orkestleden waren en dat hij hun heengaan in hooge mate betreurt. Wie als violist bij de A.O.V. solliciteert heeft alleen kans, als hij een aanbeveling kan toonen van den jood Back, muziekleeraar te Amsterdam, die voor Spaanderman als dè autoriteit geldt. Ja, de jodenliefde van dezen dirigent gaat zelfs zoo ver, dat hij het durft te bestaan om, nu nog, bij verhindering van den concertmeester Krebbers, den jood Maurits van den Berg te laten invallen. Op een der laatste te Nijmegen gegeven concerten, waaraan Willem Andriessen als solist medewerkte, namen Spaanderman en Andriessen na afloop dezen jood tusschen zich in en dankten buigend voor de natuurlijk stormachtige ovatie van het publiek. Aldus geschiedde in Mei van het jaar 1942 in het wordende Nieuwe Europa!

Merkwaardig was ook de bijeenkomst, welke onlangs plaats vond ten huize van den jood Pels-Dormits op het Velperplein te Arnhem. Hier werd aan de voormalige joodsche orkestleden „hun" aandeel in het Pensioenfonds uitbetaald, zulks in aanwezigheid van den heer Spaanderman, die met dit Fonds overigens niets te maken heeft, doch op deze wijze zijn medeleven en sympathie wilde toonen. Eenig recht op uitbetaling hadden deze joden hoegenaamd niet, aangezien het Fonds niet gevormd wordt uit bijdragen van de musici zelf, maar uit de opbrengst van speciale concerten, waaraan allen belangeloos medewerken. Verschillende arische oud-orkestleden hebben nog nooit een cent ontvangen.

Tot de verdere aanwezigen, die deze onrechtmatige daad sanctioneerden behoorden de tweede concertmeester Bussink, de violist Jan van Gijn en de trombonist Kalf, alle drie doorgewinterde marxisten. De laatste is tevens orkestvertegenwoordiger met als plaatsvervanger S. Molenaar, een zwager van den Haagschen hoboist Jaap Stotijn, die zich indertijd door de joden Van Praag en Rodrigues als lokaas heeft laten gebruiken om Toscanini naar Den Haag te doen komen in plaats van naar Amsterdam. Om de dwaze jodenvoorkeur van Toscanini te streelen, heeft Stotijn gretig de uitnoodiging aanvaard om aan de openingsconcerten van het joodsche symphonie-orkest te Tel-Aviv mee te werken. Ook de repetitor van dit orkest, de jood Is. Dobrowen, die tot Mei 1940 tweede dirigent van de Kurhaus-concerten is geweest, heeft hierin de hand gehad. Deze club van joden en jodenvrienden vertegenwoordigt Molenaar te Arnhem en men kan dus nagaan, in welken geest hij en zijn vriend Kalf hun functie vervullen.

Om tot den heer Spaanderman terug te keeren: ook op de repetities steekt hij zijn gehechtheid aan het verleden niet onder stoelen of banken en wee hem, die van een tegenovergestelde opvatting blijk durft geven. Is men in de partituur bij letter W aangeland, dan pleegt de dirigent steevast op te merken: de W van Wilhelmina, dames en heeren. Een der violisten, een Rijksduitscher, wien dit begon te vervelen, waagde het eens te zeggen: waarom niet de W van W. C. Churchill? Vanaf dit oogenblik werd hij door Spaanderman zoodanig gepest, dat hij thans met een geschokt zenuwgestel in het ziekenhuis ligt. Hoezeer de dirigent deze kunst verstaat, heeft indertijd ook de bejaarde musicus Georg Wagner, eveneens van Duitsche afkomst en een volle neef van Richard Wagner, ondervonden, die, nadat hij veertig jaar lang eerste concertmeester geweest was, door Spaanderman telkens teruggezet werd, tot hij tenslotte aan den achtersten lessenaar van de tweede violen zat. De oude man heeft zich deze krenkende bejegening zoo aangetrokken, dat hij eindelijk naar Duitschland is gegaan, waar hij een tragisch levenseinde vond.

Toch belet deze haat tegen al wat Duitsch is den slimmen Jaap niet om lid te zijn van de Nederlandsch-Duitsche Kultuurgemeenschap. Hij laat zich daar nooit zien. Maar je kunt niet weten waar zoo'n lidmaatschapskaart goed voor is, als de oorlog toch nog eens „verkeerd" mocht afloopen!

Overigens is men in A.O.V.-kringen dienaangaande nogal optimistisch gestemd. Het geloof in de Engelsche „bevrijding" wordt met roerende naïviteit beleden. Vandaar ook de vrees om zich af te geven met al wat zweemt naar den nieuwen tijd.

Het is deze mentaliteit, die de heeren Koopmans (solo-altist van de A.O.V.) en v. d. Graaff er toe bewogen heeft, „om gezondheidsredenen" uit het Arnhemsch Strijkkwartet te treden, toen zij bij hun medeleden sympathieën voor de nieuwe orde vermoedden. Dit had tot gevolg, dat ook baronesse van Heemstra, de beschermvrouwe van het kwartet, zich terugtrok, waardoor een groep van adellijke en vermogende belangstellenden verloren ging. De beide overblijvende musici lieten zich echter niet uit het veld slaan. Zij zochten twee nieuwe collega's en zijn onlangs bij de opening van de Duitsche boekententoonstelling weer opgetreden, ongeacht den smaad, dien zij hiervoor in het orkest zullen oogsten.

Na het aftreden van het A.O.V.-bestuur werd een administrateur benoemd door het Departement, d.w.z. door den heer Elsenaar, die geen nationaal-socialist is (integendeel mag men wel zeggen) maar van wien men kan aannemen, dat hij weet wat er in de muziekwereld te koop is. Deze administrateur was een zekere H. van Leeuwen, die zichzelf „politiek neutraal" noemt. Het gevaar van dit soort kleurlooze lieden blijkt wel hieruit, dat deze heer zich niet ontziet om in de A.O.V.-Gids, waarvan hij verantwoordelijk redacteur is, een lyrische ontboezeming te doen afdrukken over den jood Mendelssohn, voor wiens vioolconcert de schrijver „de grootste liefde" koestert; het is „een van de schoonste scheppingen op het gebied der vioolmuziek" met „prachtige thema's en motieven, alle paarlen van het zuiverste water" (Programma van 8 Juni '42).

Het is duidelijk, dat dergelijke fi-

Uit het dagboek van David Cohen

6)

„David, David, waar ga je naar toe?"

Ik rukte mij los en deed nog een paar stappen. Maar zij greep me weer vast en vleide:

„David, lieve David, luister toch! Wacht toch even!"

Nu bleef ik staan en keek haar zacht verwijtend aan:

„Wat hebben wij nog met elkaar te maken, Greetje? Je denkt immers toch, dat ik je bedrieg? Neem dus die tien gulden, die ik naar mijn moeder had willen sturen en laat ons dan van elkaar gaan." Weer veinsde ik weg te willen gaan, maar weer greep ze me vast en zei met huilerige stem:

„Maar David, zoo bedoel ik het niet! Wees toch niet boos op mij! Ik wil niets van het geld hebben, als jij maar bij me blijft!"

Dat had ik nu juist van haar willen hooren. Mijn toorn zakte dus en ik zette mij weer naast Greetje neer.

„Nu moet je eens goed luisteren, Greetje. Zulke dingen als zoo juist mogen niet meer tusschen ons voorkomen. Je dacht, dat ik je bedrogen had. Niets is minder waar! Ik had met je af willen rekenen maar je was veel te haastig en begon meteen met verwijten. Ik zal dus eerst eens rekenschap afleggen van den dag van gisteren."

Ik haalde eens diep adem. Ik had nu tijd genoeg gehad om een groote rekening in elkaar te zetten waar geen speld tusschen te steken zou zijn.

„Zaterdag hebben we dus tien gulden verdiend. Een dubbeltje heb jij meegenomen, zoodat er negen gulden en negentig cent overbleef. De toegang tot Artis kostte een gulden vijftig per persoon."

„Zooveel?" vroeg Greetje verschrikt.

Ik keek haar minachtend aan.

„Zooveel? Maar kind, het was nog goedkoop vanwege het gezelschapsbiljet. Dat maakte dus samen drie gulden. Bovendien heb ik een rijksdaalder fooi moeten geven."

„Een rijksdaalder fooi? Aan wie dan?"

„Maar kind, heb je dan niet gezien hoe er bij elke kooi een busje hing waarop stond „Fooien"? Heb je dan niet gezien hoe ik telkens naar dat busje ging en er wat in deed?"

Dat moest zij toegeven. En het was bovendien nog waar ook. Ik probeerde iederen keer of het slot misschien open was. Je kon nooit weten. Het was maar goed, dat ik dat gedaan had, want nu was Greetje ervan overtuigd, dat ik er werkelijk steeds een fooi in gedaan had. Ik ging verder:

„Dat zijn samen dus al vijf en een halve gulden. Zooals je gisteren bij de zusters hoorde is het eten verhoogd tot veertig cent. Voor gisteren en vandaag is dat dus vier maal veertig of één gulden tachtig."

Greetje was te verpletterd om deze kleine fout in de rekensom te bemerken.

„We hebben dus nu al de som van zeven gulden dertig. Er komt nog voor twee dubbeltjes drop bij, dus samen zeven gulden vijftig. Trek die nu eens van de negen gulden negentig af, dan blijven er over twee gulden en veertig cent. Gedeeld door twee wordt dit één gulden twintig cent. Die had ik je willen geven, als je niet zoo direct begonnen was met mij te wantrouwen."

Beschaamd gaf ze mij de tien gulden terug.

„Ik heb er spijt van, David, ik zal je nooit meer wantrouwen."

Nu moest ik nog die een gulden twintig in mijn zak zien te houden.

„Dat is allemaal mooi en wel, Greetje, maar nu mag ik van jou een bewijs van vertrouwen eischen. Daarom stel ik voor, dat ik in de toekomst al het geld in bewaring houd. Ik zal je iederen avond een dubbeltje geven voor logies. De rest bewaar ik en als we een tijdje verder zijn gaan we een nieuw handeltje opzetten met het kapitaal, dat we overgespaard hebben. Ben je het ermee eens?"

Ik schoof een eindje naar haar toe en greep haar hand, terwijl ik haar trouwhartig in de oogen keek.

„Het is goed, David," zei ze zacht.

Vrouwe Justitia *met den blinddoek*

MERKWAARDIGE PRAKTIJKEN VAN EEN MUIDER FABRIEKSDIRECTIE

HET is een uit het grijze verleden dateerend gebruik om de symbolische figuur, voorstellende het Recht, af te beelden als een vrouw, die een weegschaal in de hand houdt en daarbij geblinddoekt is. De beteekenis van deze symboliek is, dat verwacht wordt, dat recht gedaan zal worden zonder aanzien des persoons. Helaas is er maar al te vaak aanleiding geweest de vraag te stellen of de symboliek van den blinddoek geen andere uitlegging verdient en of soms de rechter zich geen blinddoek heeft voorgedaan, om de waarheid in al haar naaktheid niet te aanschouwen. Misschien uit kuischheid, want Nederlandsche rechters zijn natuurlijk zonder uitzondering hoogstaande personen, ja ze staan zóó hoog, dat zij gevaar zouden kunnen loopen, soms van hun hooge standpunt omlaag te storten, ware het niet, dat hun ambt van rechter nu eenmaal een zekere onschendbaarheid met zich brengt.

Er is ruimte voor dergelijke overwegingen sinds het Nederlandsche volk, als in den tijd der Hoeksche en Kabeljauwsche twisten, den grootsten vijand in zichzelf heeft; sinds niet meer gevraagd wordt of iemand fatsoenlijk en eerlijk door het leven gaat, maar of hij pro of anti is. Sinds die allernieuwste antithese is ook de Nederlandsche rechtspraak zoo nu en dan wel eenigszins in het gedrang gekomen. Een zeer eigenaardig geval heeft zich voorgedaan met de directie van de oude Buskruitfabriek „De Krijgsman" te Muiden. Sedert de bezetting is deze fabriek geheel van werkwijze veranderd. Er worden geen springstoffen meer vervaardigd (al wordt deze industrie in den volksmond nog altijd aangeduid als de springstoffenfabriek), maar men zorgt nu voor moeder de vrouw en voor haar keukeninventaris. Heel vredelievend worden allerlei surrogaten gefabriceerd, aanvankelijk kaneel, daarna zeep en nu zelfs theesurrogaat, waarvoor o.a. boombladeren dienst moeten doen.

Er is een oud-Hollandsch gezegde dat luidt: „Zoo heer, zoo knecht", en dat is ook op allen, die aan „De Krijgsman" werkzaam zijn, volledig van toepassing. Daar is dan allereerst de directeur, dr. ir. H. J. L. Donker, die bij het geheele personeel bekend staat als de „echte Nederlander" vanwege zijn groote liefde voor John Bull. Als trouwe boezemvriend heeft hij zijn hoofdscheikundige, dr. P. F. M. Pauw, die zich het vorig jaar in de fabriekslokalen bewoog met een speldje op z'n jaslapel: „Erger je niet". En als den het personeel hem vroeg: „Meneer, wat beteekent dat speldje?" dan antwoordde hij lachend: „Dat hoeven jullie niet te vragen, dat weet je drommels goed."

Werkelijk, dat weten al die mannen ook drommels goed. Zij weten, hoe fel anti-Duitsch hun patroons zijn en daarom geneeren ze zich niet onomwonden hun politieke wijsen hatelijkheden uit te kramen. Ook is het dikwijls voorgekomen, dat in het schaftuur het personeel zich naar de portiersloge begaf of een lokaaltje in de onmiddellijke nabijheid en daar luisterde naar den Engelschen zender. Als dan het schaftuur voorbij was, deden, voor hen die niet in de gelegenheid waren geweest te komen meeluisteren, briefjes door de fabriek de ronde, waarop het laatste nieuws van den Londenschen leugenzender was weergegeven. Ook al liep er eens een baas voorbij het ploegje arbeiders, dat zoo'n briefje stond te lezen, het hinderde niemendal, men wist immers, dat van hoog tot laag alles, op wellicht één uitzondering na, tot de hetzekliek behoorde! Wee den arbeider, die het zou wagen in dit milieu een verstandig woord te spreken in verband met b.v. het Nederlandsche Arbeidsfront of de tewerkstelling in Duitschland. Maandenlang is aan deze fabriek een kleine honderd man personeel met kunst en vliegwerk bezig gehouden, om te voorkomen, dat flinke werkkrachten in Duitschland te werk gesteld zouden worden.

Maar wij hadden het over de geblinddoekte Vrouwe Justitia: Ongeveer een half jaar geleden werd tegen de directie van de bovengenoemde fabriek proces-verbaal opgemaakt wegens eenige overtredingen of misdrijven, of hoe men het noemen wil. De ambtenaren van C. C. C. D. en marechaussee hadden een uitgebreid onderzoek ingesteld en men was tot de ontdekking gekomen, dat op een terrein, grenzende aan de fabrieksterreinen en in eigendom toebehoorende aan de Springstoffenfabriek, o.a. een groote hoeveelheid koolzaad was verbouwd. Hiervoor was geen vergunning aangevraagd! Maar behalve koolzaad werden er ook aardappelen, bieten, kool, rapen, haver en tarwe verbouwd.

Het was niet gemakkelijk voor hen, die met het onderzoek waren belast, precies uit te maken, wáár nu eigenlijk de schuldige gezocht moest worden, want de N.V. Springstoffenfabriek had haar rietland laten opspuiten en bouwrijp maken en toen verpacht aan een landbouwer in Noord-Holland. Men zou dus kunnen zeggen, dat de directie van de fabriek er verder niets mee te maken had. Mis: arbeiders van „De Krijgsman" moesten op het land gaan werken bij den landbouwer. De producten werden voor een deel in de fabriekslokalen opgeslagen en voor een deel door den landbouwer ter plaatse gebracht, waar de voorschriften dit geboden.

Uit een en ander blijkt reeds, dat er (vermoedelijk opzettelijk) eenigszins een warwinkel heerschte, maar in elk geval stond vast, dat de directie van „De Krijgsman" aan haar personeel belangrijke hoeveelheden aardappelen had verkocht, nota bene tegen winkelprijs.

Ieder normaal denkend mensch zou nu toch zonder eenige verdere overweging tot de slotsom moeten komen, dat de directeur van „De Krijgsman" een flinke straf moest zijn opgelegd, wegens het onbevoegd handeldrijven in aardappelen. Maar Vrouwe Justitia bond zich den blinddoek voor....

Van dat verbouwen van koolzaad zonder vergunning en het fabriceeren van raapolie zonder vergunning is niets meer gehoord, nadat de directeur bij het verhoor de verklaring had afgelegd, dat de directie die oliefabricage op touw had gezet.... om het personeel aan het werk te houden, met andere woorden om flinken werkkrachten te beletten naar Duitschland te gaan en daar een beter loon te verdienen. Want wat dat loon aan de Springstoffenfabriek betreft! Maar daarop komen we nog wel eens terug.

Indien wij juist zijn ingelicht, dan is de landbouwer, die de gronden van de N.V. „De Krijgsman" gepacht had, er niet zoo gemakkelijk afgekomen. Maar de directie kon blijkbaar straffeloos doen wat zij wilde. Hoe lang zal de blinddoek nog dienst blijven doen?

---

guren op leidende posten in ons cultuurleven een hoogst verderfelijken invloed hebben. Terwijl zij thans artistiek en geestelijk elke vernieuwing in hun omgeving tegenhouden, zullen zij zich straks, wanneer de machten, waarop zij nu hopen, definitief ten onder zijn gegaan, als volwaardige medewerkers op den voorgrond trachten te dringen.

Nu kan men natuurlijk zeggen: de bezem er door! En dat zal in vele gevallen ook onverbiddelijk noodzakelijk blijken. Maar het gaat tenslotte niet alleen om politieke, doch ook om vakkundige geschiktheid. En die combinatie is thans nog niet altijd in de gewenschte mate voorhanden. Men moet soms tijdelijk roeien met de beschikbare riemen. Deze riemen moeten zich echter niet verbeelden, dat ze onmisbaar zijn of den onweerstaanbaren loop der dingen kunnen tegenhouden. Want de dag zal komen, waarop de stormwind van het wereldgebeuren zulke lieden van hun voetstuk blaast. Meegezogen in de warreling van stof en kaf zullen ze dan plotseling tot bezinning komen. Maar dan is het te laat!

Ik loosde een zucht van verlichting. Nu moest zij nog een beetje opgemonterd worden.

„Kind," ging ik verder, „wat zal het heerlijk zijn als we zooveel overgespaard hebben, dat we ergens een winkeltje kunnen gaan beginnen."

Ze keek me met groote oogen aan.

„Maar dat zou heerlijk zijn! Mag ik dan steeds bij je blijven?"

„Natuurlijk! We gaan immers samen trouwen!"

Ze sprong op en klapte in de handen.

„Dan gaan we maar weer gauw aan den slag!"

De viooltjes werden weer in bosjes verdeeld en we trokken erop uit om ze te verkoopen. In den loop van den morgen ging ik eerst even naar het zusterklooster om de lappen stof te halen. Het waren mooie lappen. Ik zou er zeker wel een daalder per stuk voor kunnen krijgen. Ik ging er mee naar een opkooper en kreeg ze ook. De verkoop van bloemen in de Kalverstraat ging weer uitstekend. Tegen vijf uur kwam Greetje er ook bij en raakte ook alles kwijt. Mijn kapitaal bedraagt nu vier en veertig gulden en negentig cent.

————— : : : —————

Tot zoover weer mijn dagboek. Nu moet ik eenige jaren uit mijn herinnering aanvullen. Dagboekbladen ontbreken. Ik ging een tijd tegemoet, dat ik zoo hard moest werken, dat mij geen tijd en geen lust overbleef om iets op papier te zetten.

Maar eerst nog een paar vragen, die ik altijd zoo gaarne stel. Dat is een soort spelletje voor mij. Als ik zoo'n vraag neergeschreven heb, ga ik achterover leunen in mijn stoel en stel me dan voor, hoe de verschillende menschen er op reageeren. Er zijn natuurlijk ook minder vleiende bij. De vijanden van het kapitalisme beantwoorden die vragen anders dan onze geestverwanten. En hebt ge gemerkt, lieve lezers, hoe mijn handelsinstinct zich verbazend snel ontwikkelde in dien korten tijd, dat ik met het bloemenmeisje samenwerkte?

„Hoe?" zult ge vragen, „zijt ge dan niet met Greetje getrouwd? Zij was toch de grondlegster van uw kapitaal?"

Ho, ho! lieve lezers, tegen die laatste vraag protesteer ik. Zeker, het waren haar eerlijkheid, haar blind vertrouwen in mij, die mij de gelegenheid gaven om een aardig sommetje bijeen te garen. Hierop kan ik niet genoeg den nadruk leggen. Dat is immers het hoofddoel van deze publicatie?

Ik moet dus toegeven, dat de eerlijkheid van mijn compagnon inderdaad een van de steunpilaren was, waarop mijn kapitaaltje rustte. Maar de grondlegger ervan was ik zelf. Die eer laat ik mij niet ontrooven. Het was mijn handelsinstinct, hand in hand met mijn handigheid, dat mij al die verdiensten afwierp.

Hebt gij opgemerkt, dat ik in dien vorigen zin zoo dikwijls het woord „hand" gebruikte? Dat deed ik met opzet. Ik voor mij ben er heilig van overtuigd dat „handel" en „handigheid" van hetzelfde woord „hand" afstammen. De geleerden mogen er om lachen, maar in de praktijk zijn handel en handigheid synoniem. Het gaat er om, dat je zooveel mogelijk in je „hand" krijgt en houdt.

„Ik zal handhaven" d. i. „alles in handen houden" vind ik dan ook een juist devies voor onzen kapitalistischen staat en zijn bestuurders.

Maar ik ben afgedwaald. Dat is nu eenmaal eigen aan den bedaagden leeftijd. Laat ik dus den draad van het verhaal weer opnemen.

De laatste dagen van Mei heerschte er een ongekende bloei in onzen bloemenhandel. Vooral op den 31sten werden ons de bosjes letterlijk uit de handen gerukt daar voor die kerk in de Kalverstraat. Op dien avond bedroeg mijn kapitaal reeds zes en zeventig gulden. Greetje had mij trouw al haar geld in bewaring gegeven, behalve het dubbeltje, dat zij noodig had voor haar oom. Dat dubbeltje zat mij iederen avond dwars. Ik zon op middelen om ook dat in mijn bezit te krijgen.

Zij, die niet bij den handel geïnteresseerd zijn, zullen verachtelijk hun schouders ophalen en zeggen: „Wie maakt zich nu kwaad om een dubbeltje?"

(Wordt vervolgd)

Een gebod, at christenen tegenwoordig graag vergeten: *AMSTERDAMSCHE BRIEF:*

Gij zult uws naasten portie niet eten

Ik houd van distributie. Ik houd van die maatregelen, waarbij wordt afgekondigd, dat een iegelijk evenveel zal krijgen en zich niet zal kunnen verrijken ten koste van zijn naaste, van zijn broeder of anderen volksgenoot. Het stelt mij gerust te weten, dat de Baron-van-Zùs-tot-Zóó die op geen enkele verdienste kan wijzen dan alleen dat hij méér geld heeft dan een ander, net zoo veel.... of net zoo weinig, runderlapjes-met-een-randje vet kan koopen als de man die mij iederen dag mijn krant thuisbezorgt en daardoor mij en velen anderen volksgenooten meer, een zekeren dienst bewijst, welke op een zeer bescheiden wijze wordt gehonoreerd en het doet me deugd er aan te denken, dat de bediamante dame-met-een-D-en-een-rijkenvriend precies dezelfde hoeveelheden ter beschikking krijgt als de vrouw uit het volk, die zorgen heeft om haar zes bloedjes en haar vent in de venen, welke laatste ik weliswaar gaarne nog altijd een rantsoentje méér zou gunnen vanwege haar kwaliteiten, maar... voor de distributie en voor de wet zijn we nu allemaal gelijk gemonnikt en gelijk gekapt, dus daar praten we niet over. Dat er op dit terrein misstanden zijn: ik weet het! 't Zal echter mede het gevolg zijn van onze houding te dezen opzichte, wanneer de door ieder gesignaleerde afwijkingen en excessen niet tot een spoedig verleden behooren.

En toen ik van de week bovenstaand berichtje dan ook in de krant tegenkwam, zei ik „Da's goed". en ik geloof wel niet, dat er iemand in den lande zal zijn, die bezwaar kan hebben tegen dezen alleszins rechtvaardigen maatregel: dat zieken, die in aanmerking kwamen voor een extra rantsoen eieren voortaan vleesch en kaas inplaats van dit kippenproduct zullen ontvangen. Reeds voor den oorlog gold: De sterken voor de zwakken moet dit thans heelemaal het geval zijn! De sterken kunnen altijd nog beter een stootje velen dan zij, die het slachtoffer waren van een longontsteking of iets van dien aard en men moet toch wel alle adel en welvoeglijkheid missen, wanneer men zich ten koste van déze menschen het zelfvoldane lijf wil vullen en verzadigen. En toen ik het hierover met mijn vriend Jodocus had: mijn vriend Jodocus, die nog maar steeds niet tot de nieuwe orde wil overgaan, haalde die zijn schouders op.

„Quatsch," zei hij en trok daarbij een gezicht van een eigenwijsheid, dat 't niet mooi was!

„Wat quatsch?" stoof ik op. „Ben jij het er niet mee ééns? Dus jij wilt die lui, die daar in 't ziekenhuis liggen: vrouwen, die een bevalling achter den rug hebben, die een operatie hebben ondergaan.... hun levensmogelijkheid ontnemen, omdat j i j....?"

„Ach vent," nijdigde Jodocus terug: „Klets naar je verstand hebt. Jij kent toch dat gebed van den onwetende van Multatuli? Dan zul jij je herinneren, dat die daarin zegt, dat het laster is te gelooven aan de algoedheid van den Schepper zoolang er nog één menschenkind bestaat, dat die algoedheid n i e t heeft ondervonden! Zoo zeg ik je, dat die redelijkheid van jouw distributie quatsch is, wanneer je hier in Amsterdam nog een lekker dinertje kan eten met een pannekoekie met spek en met versche groente en appies en eitjes-met-ham of zooals onze vroegere bondgenooten zeiden „ham-and-eggs", zooveel je maar wilt.... zoolang je hier...."

Maar toen werd het mij te bar: „Houd je mond, Jodocus," viel ik hem in de rede. Nou klets jij naar je verstand hebt. Wat je daar bazelt is onzin."

„Dan ga je met mij mee," beval Jodocus. „Want dat laat ik me door jou niet zeggen. 'k Zal je de bewijzen leveren.... ."

Jodocus hééft het me bewezen! Jodocus heeft bewezen, dat in deze dagen, nu nergens groente en aardappelen te krijgen zijn, de fijnste gerechten klaar kunnen staan, op kostelijke wijze bereid — dat goudgeel kruimige piepers geen droombeeld zijn geweest, maar in werkelijkheid bestáán: dat beschuit en kaas geen ongekende weelde-artikelen behoeven te zijn: dat pannekoek-met-spek... pannekoek-met-spek is! Waarachtig waar!

„Dan ga je met mij mee," had Jodocus gezegd en samen zijn we naar meneer Bloemendal op de Weteringschans gegaan! No. 151! Waar Jodocus een dineetje bestelde. Zoo maar! Heel gewoon. Zooals tóén.... weet u wel?.... „Een dineetje".... en toen kwam er een dineetje!

Eerst: vette soep! Bloemkoolsoep.... met ballen! Ballen van vleesch.

Toen: Gebakken aardappelen! Met bloemkool! Met spiegeleieren met ham!

Toen: Een echte, knapperige beschuit met 'n plak echte edammer kaas!

Toen: Een echte fijne pannekoek, zóó uit de pan met twee plakken spek-van-'n-varken en overlepeld met goudbruine stroop.

En toen: Een echte kop koffie, geurend en prikkelend, met slagroom!

En toen was 't ijs! En Jodocus had 't zóó maar besteld! Zonder één enkelen bon! Geen eierenbon, geen vleeschbon, geen aardappelenbon en geen vetbon! En terwijl vèruit in den lande duizenden en tienduizenden zich tevreden stelden met een eenvoudig oorlogsmaaltje van glazige piepers met wat kunstjus en een klodder komkommer-in-azijn, zaten tezelfdertijd nog veel meer mannen en vrouwen, k e r e l s en w ij v e n om ons heen bij meneer Bloemendal achter blankgedekte tafeltjes en vráten: vráten de porties van hun bloedarme volksgenooten: vráten het voedsel van holoogige kinderen, van t.b.c.-vatbare vrouwen, van ondervoede arbeidskameraden! K e r e l s en w ij v e n... En dat niet alleen dien éénen keer.... „Welnee," zei Jodocus, „dat gaat iederen dag zóó! Net zooveel als je maar wilt.... Dat was eergister zoo.... en gister.... dat is vandaag zoo.... en kom morgen maar weer kijken...."

'k Heb toen niks gezegd, 'k heb gezwegen. 'k Heb alleen een kleur gekregen: een felroode tomatenkleur om de schande!

„Maarre", heb ik toen uiteindelijk gestameld, omdat je toch iets ter verdediging wilt zeggen.... „Dát is nu wel hier zoo, maar dat is nergens anders zoo. Overal moet je broodbonnen en vetbonnen en vleeschbonnen..."

„Quatsch," zei Jodocus. „Ga mee..." en wij zijn verder gegaan en wij trokken naar een eethuisje in de Halvemaansteeg, waar wij mannen ontmoetten, die evenals bij meneer Bloemendal, blijk gaven van hun adel en welvoegelijkheid door middel van kenteekens op de revers van hun jasjes, en broodjes verslonden met eieren.... met kaas.... met worst.... met boter.... en van geen broodbon spraken, van geen vleeschbon wisten, voor wie een vetbon onbekend was....

„Quatsch," zei Jodocus, „ga mee..." en wij klotsten naar den Nieuwendijk waar schooierige kerels stonden met onder hun armen witte rieten manden afgedekt met een bont servet.... mannen die broodjes verkochten! Met kaas! Met worst! En als een juichkreet klonken hun stemmen: „Broodjes zonder bon...." en de agenten van politie rondom keken niet en hoorden niet... Deze mannen waren vènters: zij droegen géén „sterren".... en tòch waren het joden! Joden... naar hart en naar geest! Want wie op dergelijk vampierachtig duivelige wijze zijn v o l k voedsel ontrooft, ontsteelt en omzet ten eigen bate.... 't zijn joden! Onbesneden joden! Welk hun geloof en welke hun overtuiging ook moge zijn!

„Quatsch," zei Jodocus, „ga mee...", maar 't was genoeg.

„Nee," zei ik, „laat me...." en ik ben naar huis gegaan.... met mijn hoofd voorover gebogen en ik heb loopen denken: Vallen er hier geen maatregelen te treffen?

MOET HET WERK, het KOSTBAAR WERK van de OVERHEID OP DEZE WIJZE WORDEN GESABOTEERD? MOET HET VOLK, BIJ HET ZIEN VAN DEZE WANTOESTANDEN, NOG E E N I G V E R T R O U W E N HEBBEN IN HEN, DIE HET REGEEREN? WANNEER ZOO OPENLIJK HET ONRECHT AAN TE WIJZEN VALT?

Het is thans meer aan noodzakelijk, dat het voedsel, op deze wijze aan de gemeenschap onttrokken, GEGEVEN wordt AAN DE GEMEENSCHAP: aan hen, die dag en nacht werken en hun leven veil hebben voor de toekomst van ons volk en aan niemand anders! Dat aan het werk van de vreet-parasieten snel een einde dient te worden gemaakt! Hier valt weer reinigend werk te doen: DE SLUITING VAN ZAKEN WAAR EEN ZEKER SOORT PLUTOKRATEN ZICH ZAT-VREET ZONDER BON.... DE OPRUIMING OP STRAAT VAN DE BROODJESLEURDERS EN VENTERS, ZOOALS WIJ DIE THANS IEDEREN DAG OP NIEUWENDIJK EN OMGEVING AANTREFFEN!

Vleesch en kaas voor de zieken

AMSTERDAM, 16 Juni. — Naar wij vernemen, zullen de extra rantsoenen eieren voor zieken komen te vervallen. In de plaats hiervoor zullen extrabonnen voor vleesch en kaas worden verstrekt.

Ongetwijfeld zal deze maatregel met instemming worden begroet.

Nu het voorjaar achter den rug is en de eieren-productie weer teruglooopt, is het stellig toe te juichen. dat den zieken het onontbeerlijke extra-voedsel in anderen vorm kan worden verschaft.

(Krantenbericht)

HOLLAND VERHUIST

ER zijn volksgenooten, die dezen tijd van overgang en kentering, van barensweeën en stuiptrekkingen moedwillig of verdwaasd voor de Nieuwe Orde verslijten en dan grijnzend of meesmuilend hun „nieuwe orde, leege borden" lanceeren. Weg zijn hun Koningin en hun Kamers, hun „volksvertegenwoordigers", hun z.g. autoriteiten, die hen heerlijk hun gang lieten gaan, hun gang van willekeur en zelfverrijking en zelfvetmesting. In hun plaats kwam een bezettingsmacht en een zeker aantal nationaalsocialisten. Deze nieuwe gezaghebbers nu zijn in hun propaganda de zondebokken, waaraan alle mogelijke narigheid te wijten is, precies zooals dat eenmaal in Duitschland welbewust geschiedde door den jood en zijn aanhang, als hij van alles en nog wat den Nazi de schuld gaf! De Nimrods der oude velden hoeden er zich wel voor het volk er op te wijzen, dat er naast (en tegenover!) de betrekkelijk weinig talrijk zijnde nieuwe gezaghebbers nog een groote menigte van het oude mummieachtige en schimmelige kaliber staan, wier trots het is op Gode „welgevallige" wijze tegen te werken en vooral te zorgen, dat de verordeningen in de praktijk geboycot worden. Zij verkondigen luide, dat er toch een groote menigte voorschriften en besluiten werden uitgevaardigd, dus dat de nieuwe orde er dan toch wel wezen moet en wij kennen zelfs iemand, die niet schroomt aan iedereen te vertellen, dat de aanschaffing van al deze papieren maatregelen hem honderd guldens kostte. Hij verzwijgt echter „godvruchtig", d.i.: Israëls God vreezend en Oranje dienend, dat hij reeds duizenden aan dezen nieuwen gang van zaken, door leveranties enz. verdiende en niet minder, dat deze papieren maatregelen voor een goed deel.... papier bleven en er van de verwerkelijking soms zoo bitter weinig terecht kwam en komt.

Deze lieden verzwijgen ook, dat verschillende dezer maatregelen slechts van negatieven aard zijn en alleen dienen om preventief te werken, om het kwaad te verhoeden, terwijl andere nog volstrekt niet zuiver nationaal-socialistisch zijn, maar slechts dienen om dit ideaal voor te bereiden en dus, aldus bezien, niet meer dan halve maatregelen of zelfs minder moeten worden genoemd (een en ander ook in verband met de zeurige lijnen van geleidelijkheid, waarlangs zich de nieuwe orde zou moeten ontwikkelen, de ziekelijke vrees om tegenstanders te ontzien, ook al bersten zij van haat en wraakgevoelens en de verkapte manier om niet het ideaal onverschrokken en radicaal te dienen, maar wind in de zeilen van den tegenstander te blazen).

Een groot aantal nationaalsocialisten, feitelijk nieuwe burgermannetjes, is door zijn halfslachtige, ergerlijke en ergernisgevende houding oorzaak, dat de propaganda der tegenstanders meer succes heeft dan mogelijk behoorde te zijn. Revolutie is voor hen niet de louterende kracht van het heilige vuur, dat eindelijk het aanschijn der maatschappij zal vernieuwen; niet het machtige middel om het volk te dienen, maar om het te winnen. Te winnen niet voor het ideaal, maar voor zich! Het is zoo jammer, dat de goede revolutionnairen eener beweging dan maar al te grif over denzelfden kam als deze lauwen geschoren, gekeurd en afgekeurd worden.

Er zijn ook volksgenooten, die het karakter van dezen tijd: het overgangskarakter, het tusschenspel tusschen oud en nieuw, onderkend hebben. Maar om allerlei kleinzielige redenen, voortkomende uit karakterloosheid, gebrek aan flinkheid en durf, enz. blijven zij toekijkers zonder meer, onwillig of onmachtig de handen uit de mouwen te steken. Zulke menschen zijn als zekere vrouwen vlak vóór een verhuizing. In dezen overgangstijd vol beredde-ring raken zij het hoofd kwijt. Zij beseffen, dat zij zich zullen moeten aanpassen en dat de meubels uit het oude huis mitsgaders de bewoners niet als bij tooverslag in het nieuwe zullen terechtkomen. Zij beseffen dat zij ook een weinig de handen uit de mouwen behoorden te steken en niet alles aan de dienstboden en straks aan het expeditiepersoneel over te laten. Deze vrouwen hebben lang op de verhuizing aangedrongen en van de heerlijkheden van het nieuwe huis gedroomd, maar zij houden allerminst van de narigheid, die het verhuizen nu eenmaal met zich meebrengt. Zij zouden voor het verhuizen tenslotte de voorkeur geven aan het oude, het slechtere huis boven het nieuwe en betere. Maar zij die aanpakken gaan hun gang en laten deze vrouwen mopperen, zooals zij daar, hoe meer de dag der verhuizing nadert, tusschen rijen kisten en stapels doozen als gebarrikadeerd komen te zitten, zeurend en klagend wanneer de dag toch eindelijk zal aanbreken, dat die verschrikkelijke verhuizing voorbij is.

Laten wij, nationaal-socialisten, ons niet te zeer beijveren om al deze lieden te „winnen". Niet allen zijn waard gewonnen te worden, omdat niet allen geschikte werkkrachten zijn in een tijd, die hooge eischen stelt. Een groot aantal volksgenooten kan slechts nuttig werk verrichten op plaatsen en in omstandigheden, waarop en waaronder door de flinken het voorbereidende werk is gedaan. Deze lieden doen al veel, wanneer zij niet hinderen, hun mond houden en anderen niet in den weg staan. Komen zij te elfder ure eindelijk aanhollen en beweren, dat zij o-zoo gaarne al eerder een handje meegeholpen hadden, maar dat zij de kluts kwijt waren, zenuwachtig en overstuur door de schuld van die en die, dan zou men spoedig bemerken, dat zij meer werk brengen dan wegnemen, omdat hun handen nu eenmaal niet naar werken staan en hun mentaliteit en gemoed nog minder.

Deze lieden zijn nu eenmaal als zenuwachtige vrouwen of als nukkige ezels. Zij geven toe, dat de oude maatschappij een onbewoonbaar huis was, maar de schuld der onbewoonbaarheid geven zij, die immers de onschuld zelf zijn — vooral wanneer ze hun zonden beleden hebben en goede voornemens hebben gemaakt, plechtige beloften gedaan — niet aan zichzelf, maar aan de nieuwe autoriteiten. Komen zij eenmaal, na de noodige strubbelingen, huns ondanks in de betere woning der nieuwe maatschappij, dan zullen zij vol ophef verkondigen, dat zij altijd wel geweten, altijd wel gezegd hebben, dat die nieuwe orde toch maar de ware orde was. „Geweten" natuurlijk in het diepste van hun hart en „gezegd" in het diepste der binnenkamer en binnensmonds!

Het is maar gelukkig voor deze lieden, dat zij niet de kans krijgen de verhuizing aan dieven toe te vertrouwen en evenmin de gelegenheid het oude huis boven hun hoofden te laten instorten al zouden zij om hun onhandigheid en onhandelbaarbaarheid het laatste verdiend hebben. Op een goeden dag worden zij eenvoudig bij de hand genomen, althans vriendelijk verzocht hun plaats tusschen de kisten en doozen van hun opgestapelde en hooggestapelde verwachtingen en wenschen te verlaten en plaats te nemen in het voertuig, dat den weg naar de nieuwe woning, waar de Nieuwe Orde zal inslaan. Dan zullen velen hunner verbranden wat zij eenmaal aanbaden, verheerlijken wat zij eenmaal verafschuwden, terwijl alleen de kankeraars en betweters van nature zullen blijven verbranden als voorheen en goed met kwaad vergelden.

De Meindert Butter tentoonstelling

Bij den rondgang in de vier zalen ontvangt men wel heel sterk den indruk, dat een grootsche eenheid van gedachte al het werk van den kunstenaar Butter beheerscht. Bij alle verscheidenheid van onderwerpen en van behandeling zoekt men te vergeefs naar exotische of banale kunstuitingen. Al het werk van Butter ademt den geest van den meester, wiens hoogste wensch was uitdrukking te geven aan hetgeen van jongs af aan zijn innerlijk en zijn verbeelding had bezig gehouden. Zoo althans zien wij zijn zoogenaamd „teruggrijpen" naar onderwerpen der Grieksche en Germaansche mythologie, dat met een belangstelling voor de Renaissance niets te maken had, maar alleen de uitdrukking was van de spanning, die het gemoed van den kunstenaar voortdurend in trilling had gehouden. Duidelijk openbaart zich in zijn werken, hoe de Noordsche idealen van schoonheid en heldendom en de liefde voor de natuur de ziel van den meester hadden aangegrepen en hoe zijn hoogste wensch was deze steeds weer in beeld te brengen. Daarbij schonk dit streven den kunstenaar meermalen de gelegenheid om in de omgeving van die idealen zijn compositorische begaafdheid te toonen.

Zoo b.v. in Nr. 11 „De tuin van Aphrodite" met den berg op den achtergrond, in Nr. 21 „De droomenfee", en in Nr. 25 „Erlkönigs Tochter", waarbij we in den dans der haar omgevende groepen een beeld van dartele bevalligheid te aanschouwen krijgen. Geheel anders is die weergave dan ook bij de bijbelsche tafereelen, waarin we eveneens door het streven naar innerlijke waarheid worden getroffen. En we meenen het als een niet toevallige omstandigheid te moeten aanmerken, dat de kunstenaar klaarblijkelijk minder door de bijbelsche figuren en tafereelen geïnspireerd was dan door de Noordsche.

Een bijzondere belangstelling verdienen de verschillende tentoongestelde portretten, waarbij we een allereerste plaats toekennen aan de zelfportretten, die een diepen kijk op de persoonlijkheid van den meester schenken. De nummers 46 en 47 munten daarin uit. Ook de afbeelding van enkele huiselijke tafereelen waarin we met des kunstenaars gave kennis maken, zijn uitstekend gelukt.

Dat Butter ook diepe indrukken van de natuur bij zijn kunstreizen in Zuid-Frankrijk ontving en behield, bewijzen de nummers 39-41.

Met een bijzondere beschouwing aan Nr. 14 „Dood der schoonheid" willen wij dit artikel besluiten.

Dat we bij dit doek te maken hebben met een der diepste uitingen van des kunstenaars wezen, is buiten kijf. Op somber gehouden kalen aardbodem ligt stervend een jonge man ter neer, de smart op het gelaat. Moet hierin een sombere visie van Butter op het lot van de verheven kunst in de gedegenereerde moderne samenleving gezien worden? We wagen hier die vraag in verband met het artikel van C. H. de Boer in „De Schouw" van 15 April l.l., in het vorige nummer van „De Misthoorn" vermeld, waarin wel het meest treffend is de schaduw, die op het leven van den kunstenaar werd geworpen door een drukkend gevoel van eenzaamheid. En was het wonder, dat dit gevoel hem bekroop, waar hij, om zich heen ziende, telkens weer moest ontwaren, hoe al wat zich moderne kunst liet noemen, zijn heil en kracht zocht in het weergeven van uiterlijkheden, terwijl de aandoeningen der ziel in de moderne werken een volkomen ondergeschikte rol spelen. Had dit standpunt iets met ware kunst uitstaande, was het niet waardeering der kunstvaardigheid alleen? Wie waarlijk volksche kunst verlangt te zien, verzuime niet de tentoonstelling in Arti te bezoeken. De sluitingsdatum is op 4 Juli vastgesteld.

P. M.

De agrarische WEDEROPBOUW in het Oosten van Europa

(Van onzen Berlijnschen correspondent)

NERGENS in de landen waar een Duitsch burgerlijk bestuur werd ingesteld hebben zich zulke lastige economische verhoudingen voorgedaan als in de bezette gebieden in het Oosten van Europa. Daarginds moest niet alleen rekening worden gehouden met de meest uiteenloopende rechtstreeksche gevolgen van den oorlog, doch men kreeg ook met een economische situatie te doen, waarin het ten eenenmale onmogelijk was om gunstige uitkomsten te verkrijgen. Het voortzetten van het Sovjet-systeem was alleen reeds practisch onmogelijk door de omstandigheid, dat dit stelsel werd gekenmerkt door de buitengewone groote concentratie op Moskou, hetgeen onder de gegeven verhoudingen neerkomt op een lichaam zonder hoofd.

Deze gevolgtrekking gaat ook op voor de agrarische toestand. Zonder het middelpunt Moskou kon geen enkele kolchose of sovkose blijven functionneeren, aangezien niet alleen alle bevelen uit Moskou moesten komen, doch ook elk contact met de overige volkshuishouding en voornamelijk ten aanzien van de bedrijfsmiddelen de geheele reeks instanties tot aan de Moskousche centrale heen en terug moest afleggen. Alleen reeds op grond hiervan werd ook voor den landbouw een radicale wijziging in het economisch bestel vereischt. Van nog grooter nadeel voor het praktische werk was echter het feit, dat de geheele agrarische wetgeving niet deugde. Niet alleen uit politieke, doch ook uit economische overwegingen moest hierin door het Duitsche bestuur een algeheele omkeer worden gebracht. Waar onlangs door den rijksminister voor de bezette gebieden in het Oosten een nieuwe agrarische orde werd afgekondigd, daar beteekent zulks tevens, dat het bolsjewistische systeem op één van de doorslaggevende gebieden van de volkshuishouding heeft afgedaan en dat een nieuw fundament werd gelegd voor de verdere ontwikkeling van den landbouw in de bedoelde streken.

De nieuwe agrarische verordening geldt uitsluitend voor de oude Sovjet-gebieden. Door de kolchosenwetgeving was elke vorm van eigen initiatief bij de werkzaamheden op het platteland gedood en wel doordat het eigen bedrijfsbelang bij de bevolking volledig uitgeschakeld werd. Aan de hand van de nieuwe agrarische verordening wordt een gang van zaken mogelijk, waarbij men via het gemeenschapsbedrijf en via de op coöperatieve leest geschoeide bewerking van het land zal geraken tot het individueele profijt van den bodem. In het eerste stadium word het land van de vroegere kolchosen door derzelver leden gemeenschappelijk bewerkt en ten aanzien van het houden van vee worden reeds geenerlei beperkingen opgelegd. De grondslag voor den eigen veestapel vormt het eigen erf, dat tot particulier eigendom werd verklaard en waarvoor vrijdom van belasting wordt genoten. Het toegewezen erf kan op aanvraag worden vergroot. Terwijl het kolchosenbedrijf alom terstond plaatsgemaakt heeft voor het gemeenschapsbedrijf, geschiedt de overgang naar het individueele gebruik van den bodem stap voor stap. Elke deelgerechtigde boerenhofstede, die over minstens twee werkkrachten kan beschikken, krijgt daarbij meerdere terreinstrooken, waarvan de indeeling op den algemeenen plattegrond overeenkomt met het rooster voor de oogstvolgorde. De bewerking van de velden geschiedt gemeenschappelijk, daarentegen moeten het verdere onderhoud en het binnenhalen van de opbrengst door de afzonderlijke hofsteden worden bewerkstelligd. Terwel in de bedrijfsgemeenschap nog gelegenheid blijft bestaan voor een gemeenschappelijke veeteelt, zal deze tak van bestaan, zoodra de hoeven zich tot landbouwcoöperaties aaneengesloten hebben, uitsluitend individueel worden beoefend. De landbouwcoöperatie als zoodanig blijft aansprakelijk voor het afdragen van de retributies in natura, die voor het individueel gebruik van den verkavelden bodem moeten worden opgebracht. Bij de omzetting van de bedrijfsgemeenschappen in landbouwcoöperaties zullen de door trekdieren te bedienen landbouwmachines en werktuigen groeps- of stuksgewijs over de verschillende hofsteden worden verdeeld.

De vroegere sovkosen worden als staatsdomein door het Duitsche bestuur overgenomen. De machine- en tractorstations worden uitgebreid en tot Duitsche steunpunten gemaakt, bij welke niet alleen de groote machines, doch ook de aanschaffing van de productiemiddelen, het economische toezicht en wat dies meer zij worden geconcentreerd. Daarentegen zullen op zichzelf staande bedrijven voor het bebouwen van aaneengesloten perceelen kunnen worden gevormd, waar b.v. de ligging buitenaf zulks vereischt en waar bij uitstek bekwame en voortvarende mannen, die door hun verrichtingen hebben uitgeblonken, borg staan voor een behoorlijk beheer.

De nieuwe agrarische verordening beduidt voor het landvolk van de bezette gebieden in het Oosten een algeheelen ommekeer in hun bedrijfs- en arbeidsverhoudingen en voor het overige wordt zoodoende voldaan aan de noodzakelijkheid om den overgang van het bolsjewistische systeem naar normale verhoudingen te bewerkstelligen, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan het productievermogen.

Nogmaals:

Gehandschoende Revolutie

Naar aanleiding van het artikel „Gehandschoende Revolutie" in „De Misthoorn" van vorige week ontvingen wij een stroom van instemmende brieven, die wij helaas in verband met de plaatsruimte niet kunnen opnemen. Slechts één schrijven, wellicht het meest markante, volgt hieronder:

In het nummer van 20 Juni van De Misthoorn hebt u op de frontpagina onder het opschrift: „Gehandschoende Revolutie" een geharnast protest aangeteekend tegen den lauwen geest, die tot zelfs bij leidende functionnarissen van het nationaalsocialisme wordt gevonden. U moge mij toestaan mijn diepgevoelde instemming met dit vlammend protest te betuigen. Ik geloof allerminst uw geestverwant te zijn in engeren zin. Want ik heb het Evangelie lief, zooals ik dat in mijn heiligste oogenblikken in zijn revolutionnaire kracht heb leeren kennen, zooals ik het in zijn met storm geladen atmosfeer heb aangevoeld. En in de figuur van Jezus zie ik de heiligste en zuiverste revolutie belichaamd, die ooit op aarde tegen gevestigde machten streed. Maar juist omdat ik dus zeker niet uw geestverwant ben in engeren zin, maar in zeker opzicht een buitenstaander, kan ik onbevangen vergelijken. En op grond van d i t vergelijken kan ik getuigen: er wordt u onrecht gedaan, als uw tegenstanders met verachting verklaren, dat zij zich niet ver genoeg van u kunnen „distancieeren"; als zij meenen, dat u uw waardigheid en de waardigheid van het nationaalsocialisme te grabbel gooit en ver de perken der „welvoeglijkheid" overschrijdt. Zij doen u onrecht; want het gaat niet om de vòrmen, waarin u den geest van het zoo uitmuntend door u geleide blad gelieft te gieten; deze vormen zijn volkomen bijzaak; het gaat uitsluitend hierom, of u den toon weet te vinden, die bij dezen hemelstormenden tijd past; of u den sterk revolutionnairen geest van heden op de rechte wijze opvangt en weergeeft.

En dan past enkel d i t getuigenis: dat d o e t u! Die geest waart door de kolommen van uw blad, in den vorm van actueele berichtgeving; in den vorm der ernstige verhandeling, in die der satire. Wat verlangt de strijder voor deze revolutie don méér van u?

Moet men het u ten kwade duiden, dat u den „Christen" terugwijst naar het terrein, waar hij hoort, en van hem eischt, dat hij zijn wereldsche allures vallen laat voor een christelijk leven, dat, tenminste in aanvang, in het teeken der eeuwigheid staat?

Moet men het u ten kwade duiden, dat u zich uit de kracht van uw Germaansch rasbesef met woede keert tegen het parasitaire volk, dat na den val van Jeruzalem als een vloek over den aardbodem verspreid is en waarmee in dezen toestand van verstrooiing nog geen volk weg heeft geweten of weg weten zal?

Moet men het u kwalijk nemen, als u in felle vormen ten aanzien van het Oranjehuis uiting geeft aan het vele, dat in onze dagen in breede lagen van ons volk zoo bitter wordt gevoeld?

Verstaan al deze kwalijknemers dan niet, dat in de grootsche revolutiedagen, zooals wij ze beleven en in toenemende mate zullen beleven, de meeningen op elkaar gaan stooten als twee gehoornde stieren, met grimmige verbetenheid, in een strijd op leven en dood?

Is voor deze kwalijknemers, als zij zich Christenen noemen, de Christen dan enkel de huiselijke, financieel veilig gestelde Christen, de beruchte Christen met zijn bekrompen arrogantie, waarvan onze kerken en christelijke scholen uitpuilen?

En als zij zich g e e n Christenen noemen, is dan in deze schrikkelijke tijden de brave, nationaal-socialistische burgerman niet het type, waarvoor zij speciaal moeten waken, dat het zich niet in hun rijen vermenigvuldigt en zoo van iets, dat grootsch en geweldig is, iets saais en ongenietbaars maakt en van aangewezen strijders koffiehuisknechten?

Dit is het weinige, dat ik u schrijven wilde. Moge uw blad, en in uw blad uw persoon besprongen worden door de vijanden der Nieuwe Orde. Zij doen het veelvuldig genoeg, al kunnen ze het dan niet meer in geschrifte. Maar laten daartegenover, met de nuanceeringen die vanzelf spreken en aan het wezen van deze revolutie niet raken, uw mede-nationaalsocialisten met u optrekken in een imponeerend eenheidsfront en vóór alle dingen toonen, dat de vlam van een zelfde heilige geestdrift hen allen, één voor één, heeft gevonden en bezig is te doorgloeien.

Want de strijd zal in dit lage land door felle strijders worden gestreden en gewonnen. Met bijna misdadige felheid zal worden gestreden. Maar wèrkelijke misdaad aan de gemeenschap is niet deze felheid, maar de lauwheid en de burgerlijke braafheid van hen, die slechts in schijn revolutionnairen zijn.

Rotterdam *v. S.*

Bijdragen van medewerkers en correspondenten moeten zooveel mogelijk des Maandags in ons bezit zijn.

DE REDACTIE

HET WAARDIGE IENDJOVEN

IENDJOVEN vindt u niet op de oude kaart van Nederland. Maar die is dan ook niet bij! Eerst moet de laatste en grootste en eenige overwinning behaald zijn, die de deur van den oorlog sluit en tevens opent voor de angelsaksische-ozo-aera! Tot zoolang blijft het Eindhoven op zijn ordinair Nederlandsch „Eindhoven" heeten. De schrandere lezer heeft vermoedelijk reeds begrepen, dat Iendjoven niets anders dan.... de Engelsche uitspraak van Eindhoven is. Dat deze uitspraak bestaat is althans tot Venlo doorgedrongen en het hoeft ons ook niet te verbazen, waar het hier een stad betreft, die in haar Philips' bedrijf de z.g. *Engelsche vesting* bezit (verklaring van den naam te vinden in de tamelijk regelmatige, althans langen tijd regelmatige artikelen over deze waardige veste in De Opstand, het Brabantsche districtsblad der N.S.B.). De lezer oefene zich nu alvast — het kan straks te pas komen — in de beschaafde uitspraak, neme daartoe een warmen aardappel in den mond en beginne den miauwende en kauwende den volgenden zin te radbraken: Het Engelsch is de beschaafdste taal ter wereld, in welke taal dan ook het woord nederlaag geschreven, maar zegevierende terugtocht uitgesproken wordt (het kan ook met dat schrijven en spreken omgekeerd, dat is taalkundig van geen belang). Bij toepassing van dit oude aardappelrecept van het schoolhoofd van een Brabantsch dorpje zal de lezer in recordtijd — in no time heet dat in waardige taal — de aristocratische uitspraak van Davids afstammelingen themselves aanleeren!

Er zijn meer waardige, eerbiedwaardige en eerwaarderige zaken en vooral menschen in Eindhoven (pardon Iendjoven). Het zijn hier niet zoozeer de joden van het Oude Verbond, als wel die van het Nieuwe, die met veel vertoon van waardigheid, zij het dan een boersche en overdonderende, van de hoogte van hun puike rijwielen — ook al zeer waardige — of met den glans van hun gouden kruisjes op u neerzien. De manier waarop sommige dezer eerwaarderige waardigheden op hun rijwiel hangen of over straat sjouwen doet denken aan de devote, stemmig-liturgische wijze waarop zij overhaast hun mis lezen, omdat Jan Publiek in het zuiden in het algemeen zeer het land heeft aan lange missen. Het is in wezen dezelfde uitdagende houding, die sommige voormalige woestijnbewoners zoo schoon vermag te staan en zoo waardig alweer.

Er is echter meer waardigs in Eindhoven! De Eindhovensche moppen waren vroeger, als goede Brabantsche moppen, niet mis. Nu echter zijn ze, als Iendjovensche, wel mis, maar waardig van den anderen kant. Wat zegt u van de mop vanaf een zekeren datum — het moet 15 Juni 1942, dus medio van deze maand zijn — het den N.S.B.-ers toegestaan is bij hun werk op de Philips' fabrieken.... hun insigne te dragen! Ja, mevrouw, met dezen maatregel hebben wij de coulantheid zelf willen overtreffen. Wij zijn waardig in de keuze onzer middelen zooals in de keuze onzer argumenten. Wij willen verzoenend werken — zoenend desnoods, als we onze tegenstanders maar kunnen winnen — en wij dragen dat uitdagende insigne eerst dan als er alle grond aanwezig is om aan te nemen, dat onze zeer geachte en zeer gewaardeerde tegenstanders van lieverlede zoozeer aan den aanblik van ons insigne zijn gewoon geraakt, dat wij het met hun welwillende stilzwijgende toestemming nu eindelijk ook wel bij ons werk mogen dragen.

Er zijn meer waardige moppen in Iendjoven! Is het soms geen Engelsche humor à la Sterne en Dickens, als een distributie-ambtenaartje — waarschijnlijk kersversch van het St. Joris-met-den-draak-College (kent u de Engelsche uitspraak?) een Iendjovenschen rentenier toevoegt: „U krijgt geen schoenenbon! U hebt money genoeg om een paar shoes in de black trade te koopen!"

Ook dat kassiertje van de Centrale Gaarkeuken — een anti-mantelneke natuurlijk — kent zijn mopjes, in casu zijn bonnetjes wel en vraagt ze heel waardig aan de klanten, die geacht worden een bonnetje te veel te hebben, vooral als ze kinderrijk zijn. En van wisselbonnetjes heeft het manneke letterlijk liever niet tehet manneke ook wonderschoone rug! Hij kent ook wonderschoone mopjes over parachutisten, die, almopjes over parachutisten als de dwergen zijn ze onzichtbaar als de dwergen in Pasquino's onsterfelijk blad, er toch nu heusch wel moeten zijn en je misschien wel zien, vandaag of morgen en spreken ook, want ze kennen echt Nederlandsch!

En is hij niet grappig, de feitelijke leider van de Cultureele Zorg voor Jeugdige Werkloozen, luisterende naar den waardigen naam Prins, die eenmaal moet gezegd hebben tegen een volksduitscher nog wel, die onder hem stond, dat hij hem zou vermoorden, den eersten Duitscher, dien hij dien dag mogelijk zou ontmoeten!

Minder grappig, zelfs niet waardig en daardoor ook weer zéér grappig is het gezicht van den Iendjovenschen wethouder van onderwijs, dat nu even laag hangt als het vroeger vier de hoogte instak: Zijne Waardigheid is namelijk onttroond nu Iendjoven vier nieuwe wethouders rijk is geworden, allen aanhangers der z.g. nieuwe orde, die niet eens weten, dat Eindhoven Iendjoven heet. Grappig dat dit voormalige wethouderke zooveel op den hoofdcommissaris van politie te Eindhoven lijkt (we vernamen althans niet, dat deze zijn waardigheid niet meer bekleedt). Beide mannekes waren ook hierin gelijk, dat ze met veel eerwaardigen zegen en steun, bij gebrek aan alle zwaarte en rijkelijk voorzien van alle lichtheid, zóó hoog geklommen waren.

En heeft de waardige hoofdcommissaris de mop van den jongeman en den marechaussee nog niet gehoord? Of eigenlijk van de twee marechaussee's! Tweemaal werd de waardige jongeman met een zak meel op zijn fiets door genoemde „ijveraars" voor de nieuwe orde aangehouden, maar ook tweemaal werd hij minzaam en waardig, vooral verzoenend en geleidelijk ongemoeid gelaten en werden hem de waardige en grootmoedige woorden toegevoegd, op bemoedigenden-aanmoedigden toon: „Ga maar vlug verder, ik heb niets gezien!" In kruisjesdragerstaal: Ga mijn zoon en zondig niet meer. In kruisjesdragersgeest: Gij hebt goed gehandeld mijn zoon! Onttrek zooveel mogelijk aan de nieuwe orde, die niet des joden, maar des Duitschen duivels is. Het is toch kostelijk, nietwaar, dat men zoo christelijk wil zijn door zich zoo joodsch aan te stellen, terwijl het juist de joden waren, die Christus kruisigden!

Ja, er is weliswaar nog veel te doen eer Eindhoven Iendjoven is, maar toch, het gaat den goeden gang. Nu die leelijke radicaal-Nazi's, die N.S.N.A.P.-ers, uitgeroeid zijn — vooral die uitstekend gedisciplineerde, snel groeiende vrouwenorganisatie begon gevaarlijk te worden indertijd — is een leelijke sta-in-den-weg uit den weg. En laat die N.S.B. maar zoo tactisch zijn als ze wil, ons lijmen zal ze nooit of te nimmer! Wij zijn nu eenmaal dat waardige kruid, onkruid mogen ze het noemen, dat niet te winnen is, dat een boer niet wint op zijn akker en dat, indien gewonnen, toch verlies zou beteekenen. Wanneer die N.S.B. zelf niet begrijpt, dat wij onkruid zijn, dan moeten wij het haar maar zonder er doekjes om te winden aan het verstand brengen. Ja, wij willen onkruid zijn en blijven en wij wenschen evenmin geplukt te worden als een vogel wenscht gelijmd of geringd te worden. Wij zeggen het in alle christelijke nederigheid. Wij willen vijanden van de N.S.B. blijven, want moet een christen (volgens de voorstelling van den heer C. Küpper in het laatste nummer van „Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming") niet zorgen dat hij vijanden heeft, omdat hij immers verplicht is zijn vijanden lief te hebben! En was de N.S.B.-er niet, wie zou dan zoo goed willen zijn om onze vijand te worden? Gek, dat nu juist de N.S.B. onze vriend wil zijn! Don't please, gentlemen! Wij moeten vijanden in Christus en in Churchill-Roosevelt-Stalin hebben! Wij moeten Churchill straks op een Neroniaansch tuinfeest kunnen vergasten. Er zijn boomen genoeg in onze parken, gloeilampen genoeg — weergaloos goed! — in onze Engelsche gloeiveste en ook gelukkig nog N.S.B.-ers genoeg om voor een zeer stijlvolle illuminatie te zorgen, met hun hoogst eigen verdoemde lichamen, toch reeds voor het gloeiende hellevuur bestemd. Want straks, weet u, komt Churchill om zich uitgerekend in onze schoone Engelsche Veste als „vergeten burger" te vestigen en uit te rusten van de vermoeienissen zijner zegevierende, snelle terugtochten!

NIET DE SCHRIJVER

Ter vermijding van moeilijkheden voor den betrokkene deelen wij mede, dat het artikel „Over Sociale Zaken en Sociale Gevoelens" in „De Misthoorn" van 25 April 1942 **niet** van de hand van den heer W. A. K. Wolbers van Doornen, Kruislaan 218 te Amsterdam - O. is.

MODERN
BARBARENDOM

Wij lezen in het Mededeelingenblad van de Ned. Herv. Gemeenten in den ring Weesp, dat onder redactie staat van den beruchten preektijger Chr. J. Gall, het volgende berichtje:

LICHT IN HET OOSTEN

Vroeger bestond hier ter plaatse een hulpcomité. De landelijke secretaris vroeg ons nu opnieuw met dezen arbeid te beginnen, omdat de arbeid in dezen tijd nieuw perspectief biedt. Er is n.l. in het bezette deel van Rusland een groote behoefte aan religieuze literatuur. Zoo worden er op het oogenblik 500.000 Evangeliën van Johannes in het Oekraïnsch gedrukt. Nieuwe kansen voor het Evangelie.

Nadere mededeelingen volgen nog wel.

Wrijft ge u de oogen niet uit, Hervormden in den Ring Weesp? Daar wordt in dat blaadje van den u zoo bekenden tweedrachtzaaier Gall, die het niet meer waagt van den kansel af tegen Duitschland te fulmineeren, maar niettemin in het verborgen zijn heilloos werk nog grondig voortzet, zoowaar ronduit gezegd, dat er nieuwe kansen voor het Evangelie zijn in de Oekraïne, dus in de landstreek, waar Duitschland zegevierend is doorgedrongen na een titanenstrijd tegen de wer*kelijke* barbaren en godloochenaars.

Nu zullen de oogen van al die misleide Hervormden, die zoo getrouw geloofden in de lastertaal van hun voorganger Gall, toch wel eens opengaan, zoudt gij meenen. Wij vreezen echter, dat zelfs een dergelijke openlijke erkenning van de *waarheid* nog niet voldoende zal zijn om het kwaad met wortel en al uit te roeien.

Stel u voor: „Zoo worden er op het oogenblik 500.000 Evangeliën van Johannes in het Oekraïnsch gedrukt." En dat gedoogt dat heidensche Duitschland! En zelfs ook „in het bezette deel van Rusland is een groote behoefte aan religieuze literatuur." Merkwaardig toch, dat moderne barbarendom in het Oosten....

DE STEM DER PERS.

Revolutionair

Is de Jeugdstorm in den gebruikelijken zin niet politiek, daar dit indruischt tegen haar jeugdinstelling, een geheel andere vraag is het, of de Jeugdstorm niet revolutionnair is. Hier kan men enkel zeggen, dat hij nauwelijks revolutionnair genoeg kan zijn. Onze zinspreuk gaat lijnrecht in tegen de levenshouding van de vorige jaren. Hoe dieper de Stormer van deze revolutionnaire gedachte bezield is, hoe sterker de Jeugdstorm zal staan. Zijn voorbeeld moet in de anderen de gedachte wekken, dat het vaderland een nooger ideaal is dan het eigen ik en dat in het dienen meer grootheid ligt dan in de zelfoverschatting.

A. J. R(einders)
in „De Stormmeeuw"

Misdadige dwarsdrijvers

Een bijzondere medewerker schrijft:

In „De Misthoorn" van 13 Juni j.l. gaven wij een kort beeld van het soort roddelpraatjes, waarmede de anti's zich hullen in een overigens wat doorzichtig waas van gewichtigheid. Natuurlijk kan men tot in het oneindige de uitingen dier bekrompen en ook verwarde breinen blijven weergeven, om deze, na eenige nadere beschouwing, steeds weer, als volkomen waardeloos, te deponeeren in den verzamelpot der duizend-en-één zinlooze fabeltjes, waarmede de anti's alles en zich zelf trachten op te beuren. Maar dat zou nogal geestdoodend worden en bovendien te veel aandacht schenken aan dat gedoe. De ondergrond is immers bij het grootste deel dier mismoedigen de wensch om maar iets te zeggen, wat de anderen hinderen kan en zoodoende tevens aan te toonen, dat zij er óók nog zijn. Dit nu willen wij allerminst bestrijden, ook al vormen zij, hoe talrijk zij mogen zijn, geen factor van eenig werkelijk belang. Daartoe zijn zij in overgroote meerderheid te moedeloos, te slap en te kleingeestig. Natuurlijk neigen enkelen onder hen tot een soort fanatisme, tot een hang naar zelfvernietiging, die indien de tijden wat minder bewogen waren, zich evenzeer, maar dan wat geleidelijker zou voltrokken hebben. Nu verhaasten die enkelen dit proces, dat zij onbewust reeds ondergaan, teneinde aan hun toch reeds kwijnend wezen een schijn van heroïsme te verleenen. Over die enkelen willen wij het hier niet verder hebben. Zij zoeken hun ondergang en zij zullen, vroeg of laat, hun ongezond en droevig verlangen bevredigd zien.

De overgroote meerderheid bestaat uit de min of meer gezeten burgers, wien het niet meer naar den vleeze gaat. Het leven is voor hen doelloos geworden; het bevredigt hen niet meer. Zij werden wat hardhandig uit hun dommel wakker geschud en zien zich thans geplaatst in een wereld, die zij niet begrijpen kunnen en waarin zij een ontwikkeling gadeslaan, die getuigt van een ongekende krachtsontplooiing, waarvan zij zin noch wezen kunnen verstaan. Dit verontrust hen en maakt hen kregel. Burgerlijk en zelfingenomen, maar ook bekrompen en zelfzuchtig, en wat klein van geest, ondanks hun kennis van zoovele zaken, vegeteerden de meesten onder hen in hun groene weide van geluk. Van het nieuwe en het onontkoombare wendden zij zich instinctmatig af, zooals een droomer zich de dekens over de ooren trekt, als hij zich in zijn zoeten sluimer bedreigd acht. Alles was dezen lieden even lief en welkom, als het maar bij het oude bleef. Maar bij het oude is het niet gebleven. Integendeel, alles wat hecht en onverwoestbaar scheen, is voos en ondeugdelijk gebleken.

Wat nu? Zich zonder meer gewonnen geven en dus klakkeloos aanvaarden, wat zij niet begrijpen en voor alles hen zoo geweldig heeft gestoord? „Dat nooit!": zoo zeggen zij. Onvoorbereid, onwennig en onwillig zich in te leven in hetgeen de nieuwe tijd gaat brengen, staan zij hulpbehoevend en min of meer verbeten aan den kant. Onmachtig datgene te behouden, waarop zij naar de versleten beginselen van voorheen nog aanspraak zouden willen maken, zien zij nu parate en bezielde strijders van den nieuwen geest de plaatsen veroveren, die zij zichzelf of die hunnen hadden toegedacht. Dat stemt hun bitter.

Maar het leven gaat voort: mèt hen, als zij de eigen fouten en tekortkomingen leeren beseffen en zij zich tijdig weten te herstellen, en zonder hen, indien zij halsstarrig hun negativisme blijven handhaven. Ook de zon gaat op zonder hun verlof.

Het is nu eenmaal zoo, dat de massa, die zij vormen en waarop zij leunen, nimmer op eigen beenen heeft kunnen staan of zelfstandig heeft leeren denken. Natuurlijk is het niet zeer opwekkend tot deze erkenning te moeten komen, maar om zich boven dat peil te verheffen, vereischt meer aan tijd, aan goeden wil en bevattingsvermogen, dan waarover zij ooit hebben kunnen beschikken. Deze massa heeft nooit leiding gegeven en zal nimmer leiding kunnen geven!

Geheel onbelangrijk is die massa daarmee niet, omdat deze talrijke scharen onzer medeburgers, geschokt door de gebeurtenissen van den dag en teleurgesteld, omdat zij afgleden van het niveau van gewaande belangrijkheid, de zaken zien ontwikkelen zonder hen en in een richting, die zij meenen, dat hun geenszins past. Dit leidt allicht tot afgunst en tot haat en kan tenslotte tot excessen voeren. Het zijn de gewetenlooze raddraaiers van voorheen, die dezen afgunst en haat onafgebroken blijven aanwakkeren. Het zijn de profiteurs en parasieten, de misleiders en uitbuiters van ons Volk, die hun laatste redding zien in die tot fellen haat en wraaklust opgezweepte massa.

Wanneer men de zaken zoo beschouwt, dan kan men tegenover deze massa-middenmoot slechts één houding aannemen: Men kan niet beter doen dan lieden, die zich op de golven van den tijd heen en weer laten slingeren en tenslotte willoos met het gebeuren mee gaan deinen, maar rustig te laten kolderen. Elke directe poging hen te overtuigen, vooral wanneer die poging al te veelvuldig wordt herhaald, is foutief. De besten onder hen maken zich vanzelf los en treden naar voren. Maar het gros kan niet gewonnen worden door argumenten. Zij zwaaien mede, zoodra de teekenen des tijds ook voor hen verstaanbaar geworden zijn.

Het gesproken woord werkt als olie op het vuur en lokt slechts tegenspraak uit. Het gedrukte woord wordt door hen niet gelezen. De radio zetten zij verbeten af, wanneer die het anders of beter weten wil dan zij zelf. Zij drommen tezamen in hun kring van anti's; voor rede zijn zij niet toegankelijk. Alleen de eigen ondervindingen en de daden van de anderen, van die verfoeide nazi's, zullen hen nog kunnen redden.

Al naar hun aanleg en de omstandigheden zullen zij blijven dommelen, of roddelen, of haten of wat daartoe nog meer behoort, zoolang de waarden van den nieuwen tijd zich niet, ook over hen hebben uitgestrekt en hun van voordeel zijn gebleken. Eerst dan zullen zij de grenzen van hun beperkte en in zich zelf gerichte denkvermogen overschrijden en zich bevrijden kunnen van hun waandenkbeelden. Reeds al te veel wordt er aandacht aan hen geschonken. Dat sterkt hen in hun passief verzet. Zij zullen komen en medejuichen, zooals zij thans hun leugen- en lasterpraat colporteeren, als hun dag gekomen is. Dan zullen zij opgewekt en blijmoedig en zonder schroom weer samengaan met hen, die onder hun hoon en laster, ook voor hen den weg naar een betere wereld reeds hebben geëffend.

Over de waarde van deze lieden voor de nationaal-socialistische wedergeboorte van ons Volk in het nieuwe Europa hopen wij het in een volgend artikel te hebben. Ditmaal nog een kort woord over de aartsvijanden van den nieuwen tijd. Wij kennen hen! Het zijn de wraakgierige en op bloed en goud beluste Joden en hun Arische trawanten van den geldzak, het zijn de duivelsche machthebbers van het bolsjewisme en hun verdwaasde en perverse geestverwanten in ons midden en het zijn, als de minderwaardigsten onder allen, diegenen, die als de geestelijke en zedelijke leiders van ons Volk hun aanzien en invloed misbruiken te eigen bate en van hen, die met hen samenspannen.

Zooals het goed en wijs zal zijn de misleide en uitgebuite scharen de reddende hand toe te steken en op te heffen uit het verval, zoodra zij daartoe toegankelijk blijken, zoo zal het een gebiedende eisch zijn en blijven de misleiders en uitbuiters van ons Volk te verslaan, waar zij zich in hun waren aard vertoonen. Voor hen geldt geen genezing en geen pardon! Hun duivelsche invloeden zullen toch reeds blijven nawerken, ook al zal hun macht gebroken zijn. Wij zullen goed dienen te beseffen, dat deze strijd nimmer uitgestreden zal zijn en nooit door ons gevoerd kan worden anders dan in uiterste consequentie.

-Np.

Eenpansmaaltijden

en nog wat

Deze week lazen wij in het blad der N.S.B. in Brabant: „De Opstand" onderstaande bijdrage, die wij onzen lezers niet willen onthouden.

Meneer van den Heuvel van de Wollenstoffenfabriek in Geldrop — bij velen Uwer wel bekend — gaf ter gelegenheid van de eerste Heilige Communie van zijn dochtertje Marie José op 31 Mei j.l. een „eenpansmaaltijd" weg aan vrienden en bekenden!

Een lofwaardig idee, zult U zeggen, in tijden als deze, waar het vele volksgenooten aan bijna alles ontbreekt.

Hoewel feitelijk overbodig voor zoo'n eenvoudigen maaltijd, werd toch volgens oude gewoonte de menukaart door een bekenden teekenaar ontworpen. Daar was ook niets op tegen, want de man had er zijn verdienste aan. De kwaliteit van het papier deed wel wat voor-oorlogsch aan en had iets minder gekund. Wat mij opviel was, dat de familie van den Heuvel verzuimd had op de kaart te laten drukken, dat gespaarde penningen op dezen maaltijd ten goede waren gekomen aan Winterhulp! Misschien vernemen de Heuvelsche-arbeiders dat nog, omdat er onder hen altijd nog een groep van menschen is die beweert, dat generaties van hen door de van den Heuvels uitgezogen zijn. Dergelijke lui wordt hiermede dan de mond gesnoerd!

Voor onze organisatoren van „eenpansmaaltijden" is de menukaart interessant. Het is weer eens iets anders dan erwtensoep of zuurkoolstamp. Volledigheidshalve geven wij hem hier weer. Kan meneer van den Heuvel misschien nog opgeven, waar de ingrediënten betrokken zijn? Wij zullen onze bonnen daarop eens nazien!

FEESTMAAL ter gelegenheid van de eerste Heilige Communie van Marie José van den Heuvel te Geldrop.

Koude Forellen
Ravigotte Saus

Crême soep

Versche champignons met
zwezerikken
Puntasperges

Gefarceerde ossetong
Madeira Saus
Diverse groenten

IJspudding met warme
chocoladesaus

Aardbeien met slagroom

Dessert
Koffie
Bouillon

Inderdaad... daar klopt iets niet... máár... dat de opsteller onder zijn bijdrage den volgenden regel schreef:

Wat zal Onze Lieve Heer daarmede gediend geweest zijn!

klopt óók niet. Die manier van dat commentaar... wat-zal-onze-Lieve-Heer... nee! Zoo'n opmerking mist alle adel en welvoeglijkheid...

Of... zit die adel en welvoeglijkheid soms alleen maar ergens anders? Als dàt zoo is... dan vinden we 't enorm en betreuren we het, dat er maar zoo weinig degelijke commentaren in de partijpers voorkomen!

DE STEM DER PERS.

RUIMTE, GROOTHEID, LEVEN!

Het volgende artikel, dat wij ontleenen aan het in Vlaanderen verschijnende blad „De SS-Man" legt getuigenis af van den drang naar ruimte en vrijheid, zooals ook de beste nationaalsocialisten in Nederland dien in zich dragen.

Vlaanderens eerste en laatste nood is zijn nood aan ruimte, zoowel geografische als geestelijke. Maar wint het zijn zielsruimten weer, dan komt de andere wel vanzelf. Wat ons naar den bliksem helpt is de kleinheid waarin wij gedrongen zitten en waarin wij liggen te zieltogen als een visch op den oever. Grootheid moeten wij scheppen: en een grootheid die wat anders is dan het vage idealisme waarin onze zoo edele maar wapenlooze flaminganten gingen verzeilen.

Hoe wij hierin geraakten weten wij allen. Maar het is goed steeds weer eraan te herinneren. Niet uit kwijlende zelfverteedering en niet om te pralen met smadelijke martelarenpalmen, maar opdat ons voortdurend voor den geest zou staan, wie ons sloeg en verminkte en kluisterde en hoe hij het gedaan kreeg. Want spijts allen uiterlijken schijn zijn de methoden van onze vijanden nog steeds dezelfde.

Wie sloeg ons? Het Zuiden, dat, door zijn ziekelijk en heerschzuchtig messianisme gejaagd, als „bekeering", „beschaving", „menschenrechten", en „cultuur" vermomd, in onophoudende golfstooten tegen het Germaansche Vlaamsche Noorden komt aanbeuken: het Zuiden en om andere namen voor 't zelfde ding te noemen: de ontnoordsching, de verfransching en verwestersching en al haar dragers: het imperium Romanum en zijn voortzetters „in de harten en in de geesten". Frankrijk „de oudste dochter der Kerk" en het wapen tegen Rijk en Germanendom, de „zeer katholieke" Spaansche overheerschers met hun „heilige" Inquisitie en dan weer Frankrijk, en nog eens Frankrijk en weer Frankrijk met zijn door niets gerechtvaardigde aanspraken op cultureele en politieke wereldheerschappij, Frankrijk dat ontelbare keeren ons land te vuur kwam zetten en ons volk kwam moorden om ons „beter" en „beschaafder" te maken en dat deze beschavende en veredelende werkzaamheden ook thans, zij het dan ook in zachter vormen, binnen dit veroverde assimilatie-gebied dat „België" heet, nog voortzet bij midel zijner rechtstreeksche en bewuste „Belgische" voorvechters in schrift en rede en bij middel zijner onbewuste dienaren die zich „Vlaamsch" en „Germaansch" noemen, maar wier geest verwesterscht is en die eigenlijk niets anders zijn dan de verdedigers van door vijanden ingeblazen „eigenheden" en van geestelijke en zedelijke „waarden", die niet uit ons bloed en uit ons ras opbloeiden, maar die door onze haters gewelddadig in ons wezen werden gekorven en gebrand.

Zoo bevochten ons de ontaardende machten uit het Zuiden.

Zij kwamen met hun wapens en met hun macht, nadat zij ons eerst met giftige gassen van hun vreemde, tegen-Germaansche leerstellingen en wereldbeschouwingen hadden murw gemaakt. De mannen der Inquisitie, die wat moordenaarswerk betreft groot zagen, keerden zelfs de methode om en lieten eerst het Vlaamsche land te zwaard en te vuur zetten om ons des te grondelijker te bekeeren en om voor de gassen de grootste inwerkingsmogelijkheden te scheppen. Wij werden met galgen, schavotten en brandstapels bewerkt. Wij werden gefolterd en bestolen, geslagen en uitgemoord totdat wij weer voorbeeldige, onderdanige volgelingen zouden worden en de schande is, dàt wij het weer werden. En toen eindelijk „België", die grijpvuist van „la grande soeur latine" ons in zijn klauwen kreeg, was zijn eerste zorg om onze volkskracht door het gruwelijkste pauperisme en door een mooie reeks van hongersnooden een knak te geven, waarvan de sporen nog te lezen zijn in de rassige verwording van heele lagen onzer bevolking. Daarna waren wij mak en hebben met christelijke gelatenheid de zegeningen in ontvangst genomen van de tweekoppige clericomaçonnieke overheersching eener kapitalistische combinatie, waarbij, volgens de eigen uitspraken, de clericalen er voor zorgden, dat wij „dom" bleven, terwijl de anderen het op zich hadden genomen ons „arm" te houden. Wat hen beiden goed gelukte! Het weze tot onze schande gezegd.

Het socialisme, dat beloofde ons hieruit te komen redden, kwam integendeel de eigenlijk nog ongerepte diepste volksziel besmeuren en doorkankeren met zijn afgrondelijke gemeenheid en met zijn drabbig materialisme.

Dit zijn de machten die het ons lapten. Het is dan ook redelijk dat wij ze goed in de gaten houden om het hen op tijd en stond betaald te zetten.

Uit deze tallooze nederlagen is ten slotte dat gevloekte minderwaardigheidscomplex gegroeid, dat onzen, in onze diepten nog steeds aanwezigen, Noordsch-Germaanschen vrijheidsdrang, die louter grootheidsdrang is, deed verzuren en ontaarden tot dit ziekelijk-jaloersch, schuw-koppig, protserig-heldhaftig klein-individualisme dat ons ook thans weer zulke gevaarlijke parten speelt, dat ook flinke en oprechte Vlaamsche vechters vol mistrouwen doet staan jegens het Rijk, dien hoogsten vorm van Vlaamsche grootheid, en vrijheid en dat onzen opgang in deze onze nieuwe wereld en in onze grootsche taken zoo schromelijk hindert en bemoeilijkt en vertraagt. En uit onze diepe verwordenheid dampt die misplaatste trots op, die, goed bezien, niet anders is dan angst voor grootheid en gebrek aan zelfvertrouwen; dampt ook dit opschroeven op van eigengereide „eigenheidjes", die eigenlijk niets anders zijn dan verkapte import-waar, dan gecamoufleerde verbasteringen en tageboe- en heilig verklaarde verminkingen en etterbuilen.

Hiertegenover staan wij, SS. In ons is Vlaanderens grootheidswil, die over een Rodenbach en een Verschaeve en anderen heen, spijts alles is blijven leven, vleesch en bloed geworden. Wij zijn de ware dragers van Vlaanderens traditie. Maar het zal weinig baten dat wij grootheid roemen en prediken indien wij niet in al ons doen en laten, naar binnen en naar buiten grootheid en Rijkschheid uitstralen. Ons wezen en onze daden wezen het bewijs onzer waarde: niet woorden. Niet uit flink uitgepiekerde ideeën en methoden zal Vlaanderens grootheid herrijzen maar uit Vlaamsche menschen, die trouw zijn aan de stemmen en aan de wetten van hun bloed, en dit van A tot Z. Niet uit „deugden" worden wij weer groot, maar uit ware Vlaamsche „deugers", uit mannen die in denken, willen en doen steeds tot het einde durven gaan, en die in zich de vroolijke kracht voelen blaken om ook den allerlaatsten stap te doen: den eenigsten die werkelijk telt.

Als wij van grootheid spreken, bedoelen wij noch de wazigheid van een wereldvluchtig idealisme, noch de oeverloosheid van een rationalistisch intellectualisme en nog minder de tegennatuurlijkheid van een der vele internationalismen of zoogezegde universalismen.

Grootheid voor ons beteekent durf en ganschheid beteekent algeheele trouw aan natuur en wezen.

Groot zijn beteekent voor ons: van alle historische en ideologische hindernissen en vooroordeelen bevrijd, de wegen te gaan, die God ons voorteekende en de taken op te nemen, die Hij in ons bloed gelegd heeft.

Groot zijn beteekent voor ons: de krachten, die God in ons ras zaaide, vreugdig en krachtig tot vollen bloei te brengen en zich hierin door niets en niemand te laten verhinderen.

Groot zijn beteekent voor ons: als een forsche boom, in den eigen grond geworteld, bloeiend en vruchtbaar te staan te midden van het rijke leven en naast ons de vrouw en rondom ons vele, sterke kinderen en de sibbe en den stam en het Volk en het Ras.

Groot zijn beteekent voor ons: zich één te voelen met allen in wier aderen het Duitsch-Germaansche bloed bruist dat ook in onze harten klopt.

Groot zijn beteekent voor ons: noch in den tijd noch in de ruimte eenige grens herkennen dan wezensgrenzen, dat wil zeggen bloedsgrenzen.

Groot zijn beteekent voor ons: één te zijn met de tallooze vaderen, die in den loop van eindelooze voorbije tijden ontbloeiden uit het bloed, waaruit wij thans leven; één te zijn tevens met eindelooze geslachten der kinderen, die sluimeren in ons bloed en die eens zijn zullen wat wij nu zijn.

Groot zijn beteekent voor ons: zich onsterfelijk voelen in het heiligende bewustzijn der al-aanwezigheid in ons, aller voorbije en aller komende geslachten en in den nooit eindigenden bloei van ons bloed en van ons ras, waarin wij den dood verwinnend verder leven.

Dit is de grootheid die wij zien en willen: de afgeronde, immerwordende heerlijkheid van het Rijk, deze allerhoogste emanatie van het Duitsch-Germaansche wezen.

In het Rijk en alleen in het Rijk kan de Vlaming weer zichzelf worden. Het Rijk is zijn redding en zijn bevruchting. Daar alleen ontbloeit eindelijk weer de geweldige vrijheid, die hem uit zijn opgedrongen kleinheid en dorheid optilt en in zijn vroegere glorie herstelt. Daar ontbloeit eindelijk weer Vlaanderens al-oude wereldverbazende scheppingskracht, zijn alzijdige vruchtbaarheid en die integrale strijdbaarheid, die hier in 't fel bedreigde Westen zijn eigenlijke functie en de ware zin zijn van zijn bestaan.

„DE SS-MAN"

Uw adres
Cafe v. d. Eijken
Tijdens Saison Zeeuwsche Mosselen
VIJZELSTR. 49 - AMSTERDAM
TELEFOON 31208

WIJ KOOPEN ALLE SOORTEN
OUD PAPIER
VAN DRUKKERIJEN, FABRIEKEN ENZ.
WED. C. BENDER
RUSTENBURGERSTR. 34-38 - TELEF. 95061

EDUARD WESSING & ZOON
ASSURANTIEBEZORGERS
Rokin 88—90, Tel. 30760 en 47844
verzorgen op vakkundige wijze
AL UW VERZEKERINGEN
Individueele behartiging Uwer belangen

Het adres voor onze archieven, afvalpapier, confectieafval en lompen, oude metalen in elk kwantum is?
Gebr. THEUNIS
AMSTERDAM, Lijnbaansgracht 55-70
Telefoon 49326

NOUWEN'S Autobedrijf
Zeeburgerpad 1 — A'dam
Telefon 52172—54927
Reparaturen aller Marken Diesel- und Benzinmotoren
Einbau von Gasgeneratoren

„AUTEX" H. DIRKS
AUTO-REPARATIEWERKPLAATSEN
L. LEIDSCHEDWARSSTR. 26-34
AMSTERDAM C. - TEL. 37859

N.V. JAN SPIERDIJK
Oudste adres voor
MEUBELEN
Groote Markt 20
hoek Luth. Burgwal
Tel. 11652 — DEN HAAG
SALON-, HUIS- EN SLAAPKAMERS

Atelier G. VAN DER WAL
Stationsweg 50 — 's-GRAVENHAGE
LOON-CONFECTIE EN LEDEREN KLEEDING

Gebr. TH. & L. BOERS Mzn.
Geestbrugweg 22 - RIJSWIJK Z-H. Holland)
HANDELSMERK MB SEDERT 1889
Import, Engros, Export, Aardappelen, Groenten en Fruit
Telegr.: adres: Embee Rijswijk (Z.H.)
Tel. Den Haag 118648 en 779130 - Delft 1253

DE EERSTE NEDERLANDSCHE BRANDBLUSCH ONDERNEMING
levert nog elk kwantum
Brandblusch-apparaten
De Enbo
VREDENBURG 67
TELEFOON 21602
UTRECHT

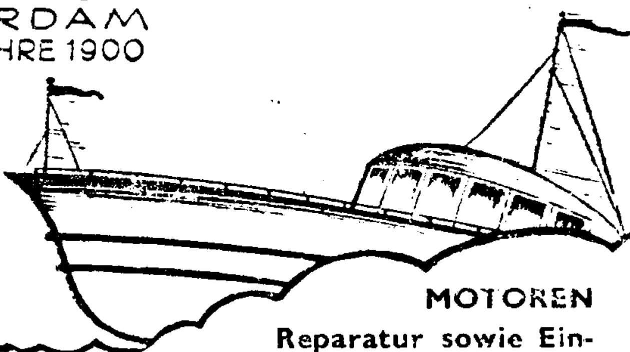
GALESLOOT N.V.
Lederhandel en Schoenmakerij
Vinkenstraat 7
Telefoon 18524 — UTRECHT

MEUBELEN huis en haard
COMPLETE WONINGINRICHTINGEN
GROOTE VOORRADEN
LAGE PRIJZEN
120 MODELKAMERS
HEERENGRACHT 500
VIJZELSTR 77 A'DAM
TEL. 31215

voor KLAVARSKRIBO muziek
MUZIEKHANDEL „CRESCENDO"
VRAAGT GRATIS PROEFLES
Bewindvoerder kam P. SCHUURMAN
AMSTERDAM — WESTEINDE 10 — TELEF. 40439

N.V. HARTOG STIBBE'S
Antiquiteitenhandel
INKOOP — VERKOOP — TAXATIES
AMSTERDAM ROKIN 10 — TELEFOON 33331

INKOOPERS DUITSCHE WEERMACHT
EXPORTEURS OP DUITSCHLAND
„NEUROPA"
BERGSTRAAT 14 bis, UTRECHT, TELEFOON 20107

MARCKMANNWERFT
KRALINGSCHEVEER
BEI ROTTERDAM
GEGRÜNDET IM JAHRE 1900
SPEZIAL-ADRESSE FÜR SCHIFFSBAU
REPARATUR SOWIE HOLZVERSCHALUNG
BIS ZUR FEINSTEN AUSFÜHRUNG

MOTOREN
Reparatur sowie Einbau von Diesel- und Benzinmotoren unter sachverständiger Leitung
Tel: 23348 2 Linien
Privat 70934-71672

MAISON RICHE
Bewindvoerster: E. Koot-v. Groningen
DAMESJAPONNEN
VAN WOUSTRAAT 64, AMSTERDAM, TELEFOON 28295

Spreken en succes zijn synoniem

Voor een goed spreker staat de deur naar succes wijd open. Kijk maar naar de vooraanstaande mannen van nu...... het zijn allen goede sprekers. Door de geheel afwijkende methode van Donders school kan iedereen in korten tijd een behoorlijk spreker worden, mits slechts de wil aanwezig is.

Waarom zoudt U nog langer wachten?

Ons 30 bladzijdige geïllustreerde prospectus franco per post na storting van 22 cents op postrekening 12.42.42 of inzenden van 22 cents aan postzegels bij
Donderschool, Laan van Meerdervoort 495, Den Haag

Steunt ons Blad

Essencefabriek „REJO"
Buurkerkhof 11b, Utrecht, Tel. 10739
Essences en giftvrije kleuren

Wie Ratelbands brood eet
weet kwaliteit te waardeeren
VERKOOPLOKAAL
ROERMONDSPL. 28 ARNHEM
TELEFOON 20628

T. Gansenkolk
BEËEDIGD MAKELAAR EN TAXATEUR

Koopt niet in **Jodenzaken**

Arnhemsche BRETELFABRIEK
„KANO"
KAN & Co. — TELEFOON 22120
ARNHEM

Uw adres voor
BETER BROOD EN BANKET
RATELBAND
STEENSTRAAT - ARNHEM
TELEFOON 25984

JONG ECHTPAAR zonder kinderen zoekt gemeubileerde étalage of eenige gemeubileerde kamers met keuken in Den Haag. Br. L. Kuypers, Berkheistraat 40 Wassenaar.

BEWERKT VRIENDEN EN KAMERADEN DOOR PROEFABONNEMENTEN OP „DE MISTHOORN"

Ondergeteekende
. . . .
(Naam)
. . . .
(Straat)
. . . .
(Plaats)
zendt . . . . gulden
stort . . . . gulden
op giro 322600
voor een even groot aantal proefabonnementen bestemd voor:
. . . .
. . . .
. . . .

P.N. 1880/1 — Hoofdred.: J. Nijsse, Amsterdam. Uitgever: Stichting „De Misthoorn", A'dam. Druk.: Drukkerij De Vondelstad, Prinsengr. 316, A'dam. K 27[illegible]